

Република Србија
РАТЕЛ
Регулаторна агенција за
електронске комуникације
и поштанске услуге

Број: 1-02-402-7/16

Датум: 10.11..2016. године

**РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ
УСЛУГЕ**

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
ЗА 2017. ГОДИНУ**

Београд,
новембар 2016. године

САДРЖАЈ

I УВОД	2
1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	9
2. ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	11
3. ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗОВАНИХ ПРИХОДА, РАСХОДА И СУФИЦИТА У 2015. И ПРОЈЕКЦИЈА СУФИЦИТА У 2016. И 2017.	12
4. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА ЗА 2017. ГОДИНУ	15
5. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2017. ГОДИНУ	19
6. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ИЗДВАЈАЊА СРЕДСТАВА ЗА РЕЗЕРВЕ	56
7. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА ИЗДАТАКА ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ	57
8. РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРИХОДА, РАСХОДА И РЕЗУЛТАТА	64
II ЗАКЉУЧАК	65
III ПРИЛОГ	67

УВОД

Републичка агенција за телекомуникације основана је 2005. године, у складу са Законом о телекомуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/03, 36/06 и 50/09-УС), као самостална односно независна организација која врши јавна овлашћења у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега. Ступањем на снагу Закона о електронским комуникацијама (у даљем тексту: Закон) дана 08.07.2010. године, који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 44 од 30. јуна 2010. године, престао је да важи Закон о телекомуникацијама, а назив Републичке агенције за телекомуникације се мења у Републичка агенција за електронске комуникације. Законом о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 62 од 13. јуна 2014. године, а који је ступио на снагу дана 21. јуна 2014. године промењен је назив Републичке агенције за електронске комуникације у Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге. Такође, у истом броју „Службеног гласника Републике Србије“ објављен и Закон о изменама и допунама Закона о поштанским услугама, чијим је ступањем на снагу дана 21. јуна 2014. године престала са радом Републичка агенција за поштанске услуге. Иначе, Републичка агенција за поштанске услуге је формирана у складу са чланом 65. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 18/05) и почела је са радом 01.02.2010. године, обављајући регулаторне послове у области поштанског саобраћаја, водећи рачуна о интересима Републике Србије и њених грађана, као независан регулаторни орган, независан од других државних органа и организација. Имајући у виду измене и допуне Закона о електронским комуникацијама и Закона о поштанским услугама, Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: РАТЕЛ) од јуна 2014. године преузима од Републичке агенције за поштанске услуге запослена и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, послове, опрему, средства за рад и архиву за обављање делатности у области поштанских услуга, у року од три месеца од дана ступања на снагу закона којим се утврђује престанак рада Републичке агенције за поштанске услуге (у даљем тексту: РАПУС).

РАТЕЛ, као национално независно регулаторно тело у Републици Србији за област електронских комуникација и поштанских услуга, врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација и поштанских услуга, подстицања конкуренције електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга, заштите интереса корисника електронских комуникација и корисника поштанских услуга.

Тржиште електронских комуникација одликују брзе промене технологија, висока комплексност, велики број оператора, велики број корисника, значајна вредност капитала, велики приходи, али и неопходност сталног улагања у даљи развој. Праћење овог тржишта

говори о успешној привредној активности у области телекомуникација за период од 2005. године до данас.

На тржишту електронских комуникација Републике Србије у 2015. години остварен је приход у износу од око **187,6** милијарди динара, што је представља раст од **8,3%** у односу на 2014. годину. По просечном годишњем средњем курсу евра, укупан приход је око 1,55 милијарди евра, тако да, прерачунато у ову валуту, тржиште бележи раст од 5,2 одсто у односу на 2014. годину. У бруто друштвеном производу Републике Србије приходи од електронских комуникација су у 2015. години имали удео од 4,72 одсто, док су укупне инвестиције у сектору електронских комуникација у 2015. години износиле око 276 милиона евра, што је за 48% више него 2014. године. Укупан приход на тржишту поштанских услуга је износио више од 16 милијарди динара, што представља раст од 7% у поређењу са 2014. годином. Док универзална поштанска услуга бележи благи пад обима пошиљки, комерцијалне услуге су у 2015. години имале раст од 14 одсто у односу на претходну годину. На тржишту поштанских услуга, једино Јавно предузеће Пошта Србије пружа универзалну поштанску услугу и комерцијалне услуге, док остали поштански оператори пружају само комерцијалне услуге (експрес и курирске).

Скупштина Републике Србије, као законодавна власт, пресудно утиче на тржиште телекомуникација усвајајући одговарајућа законска акта која дефинишу рад и надлежност регулаторног тела, али и других учесника на овом тржишту. У складу са Законом, Влада Републике Србије дефинише политику и стратегију у области електронских комуникација, као и политику и стратегију развоја, основна опредељења и принципе обављања поштанских услуга, чијим акционим планом се обавезује регулаторно тело, али и други учесници, на реализацију конкретних задатака у предвиђеним временским роковима. Министарство превоза, туризма и телекомуникација, као ресорно министарство за област електронских комуникација и поштанских услуга, врши надзор над применом Закона и закона који уређује поштанске услуге, као и прописа донетих на основу истих.

Руководећи се декларисаним принципима законитости, стручности, објективности и јавности, РАТЕЛ се труди да правовремено оствари своју основну улогу, да у оквиру своје надлежности обезбеди несметан развој тржишта електронских комуникација и тржишта поштанских услуга у Републици Србији, тако да буду остварени следећи регулаторни услови:

- равномеран развој електронских комуникација и поштанских услуга на цеој територији Републике Србије,
- усмеравање деловања свих учесника на тржишту електронских комуникација ка стварању услова за развој информационог друштва,
- стављање интереса корисника електронских комуникација и поштанских услуга у први план,

-
- рационално и економично коришћење свих ограничених ресурса,
 - хармонизација прописа, стандарда, техничких норми и праксе са одговарајућом регулативом ЕУ,
 - гаранцију слободног протока пошиљака на јединственој територији,
 - приступачне цене универзалне поштанске услуге;
 - предвидиве и равноправне услове пословања за све операторе.

Од оснивања РАТЕЛ-а, када је започето праћење и анализа телекомуникационог тржишта, до данас, дошло је до значајних промена на овом тржишту. Основне карактеристике тржишта телекомуникација у 2005. години су биле: нерегулисано тржиште, злоупотреба доминантног положаја, рад емитера без дозволе, низак ниво инвестиција, високе цене услуга са релативно лошим квалитетом и генерално ниска употреба телекомуникационих услуга. Заједнички рад државе, регулатора и телекомуникационих оператора је довео до тога да је данас тржиште регулисано, нема монополског понашања у пружању ниједне врсте телекомуникационих услуга, постоји извесност у пословању, повећане су инвестиције, омогућен је долазак великих светских оператора, повећан је квалитет услуга, већа је доступност и употреба телекомуникационих услуга, што за последицу има и веће приходе оператора, а с тим у вези и повећање прихода буџета Републике Србије.

Имајући у виду тренутно стање на тржишту електронских комуникација у Републици Србији, уочене тенденције и проблеме у пословању оператора, као и потребе корисника, РАТЕЛ ће у предстојећем периоду, кроз своје активности, посебну пажњу усмерити на следеће теме:

- одржавање до сада постигнутог тренда развоја електронских комуникација и поштанских услуга,
- ефикасно коришћење постојеће комуникационе инфраструктуре, као и наставак инвестиција у њен развој и модернизацију,
- стварање услова за убрзани развој широкопојасног приступа и примену Интернет услуга,
- ефикасно и рационално коришћење радио-фреквенцијског спектра и нумерације, као ограничених природних ресурса,
- даљу либерализацију и заштиту конкуренције у области електронских комуникација и поштанских услуга,

-
- заштиту права крајњих корисника.

Усвајањем Закона, значајно је унапређена регулатива из ове области, али је и апострофиран значај и улога регулаторног тела. Нове обавезе које су дефинисане овим Законом намећу нове изазове пред регулаторно тело, али и остале учеснике на овом тржишту. Успешна имплементација Закона је од кључног значаја за даљи развој ове области. Истовремено, успешна имплементација у пракси подразумева и брзу адаптацију регулатора на нови регулаторни оквир, односно доношење и примену нових подзаконских аката. С тим у вези се истиче неколико елемената чија се примена директно одражава на овај Финансијски план, односно на увећање расходне стране овог плана.

Доношење Закона о информационој безбедности („Службени гласник РС“, број 6/16), усвајање новог Закона о електронским комуникацијама и новог Закона о поштанским услугама током 2017. године, између осталог, намећу обавезу значајног повећања броја запослених у РАТЕЛ-у. Законом о информационој безбедности („Службени гласник РС“, број 6/16) који је ступио на снагу и почeo да се примењује од 5. фебруара 2016. године је предвиђено да је за послове Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима (Национални ЦЕРТ) који обавља послове координације, превенције и заштите од безбедносних ризика у ИКТ системима у Републици Србији на националном нивоу, надлежна Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге. Национални ЦЕРТ прикупља и размењује информације о ризицима за безбедност ИКТ система, као и догађајима који угрожавају безбедност ИКТ система и у вези тога обавештава, упозорава и саветује лица која управљају ИКТ системима у Републици Србији, као и јавност. Са друге стране нови предлози Закона о електронским комуникацијама и Закона о поштанским услугама намећу нове обавезе РАТЕЛ-у, попут вансудског решавања спорова пред Агенцијом између корисника и оператора, регулација и праћење квалитета услуга електронских комуникација и поштанских услуга, одређивање методологије за формирање цена оператора универзалне поштанске услуге, као и читав низ других обавеза које раније РАТЕЛ-у нису биле у надлежности. Такође, треба напоменути да од тренутка ступања на снагу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 68/15 и 81/16 - одлука УС) већи број запослених је напустио РАТЕЛ. Због тога је овим Финансијским планом предвиђено повећање броја запослених у РАТЕЛ-у.

Због природе посла који обавља, РАТЕЛ мора континуирано да улаже у обуке и усавршавања својих запослених да би се пратили најновији регулаторни и технолошки трендови на тржишту електронских комуникација, поштанских услуга и информационе безбедности. Ово је нарочито важно јер се, како је наведено, у 2017. години очекује усвајање новог Закона о електронским комуникацијама, новог Закона о поштанским услугама и имплементација Закона о информационој безбедности. С обзиром да се све три области или усклађују или су већ усклађене са важећим регулаторним оквиром Европске уније за наведене

области, неопходно је континуирано улагање у развој људских ресурса у РАТЕЛ-у. Због тога је овим Финансијским планом предвиђено и повећање средстава који се улажу у развој и обуку запослених у РАТЕЛ-у.

Једна од обавеза РАТЕЛ-а је и стална комуникација са међународним институцијама, као и сарадња и координација рада са регулаторним телима надлежним за област електронских комуникација и поштанских услуга у другим државама, што захтева значајне трошкове службених путовања. Након добијања позитивног мишљења Комисије ЕУ на добијање статуса кандидата, РАТЕЛ је примљен у мају 2012. године у BEREC (Удружење регулатора ЕУ у области електронских комуникација) као земља посматрач, са циљем учествовања у свим активностима овог тела, уз допринос побољшања аката које BEREC усваја и њиховој имплементацији у област електронских комуникација у Републици Србији. У вези са тим РАТЕЛ је кандидовао Београд, као један о градова домаћина BEREC састанака 2017. године, што је прихваћено од стране председавајућих у овој организацији. На овај начин ће Београд септембра 2017. године бити домаћин свим земљама чланицама Европске уније, земље EFTA (Европска асоцијација за слободну трговину) и земљама кандидатима за чланство у Европској унији, што укупно чини 37 земаља. Због тога су овим Планом предвиђена одређене средства на позицији организовања конференција. Такође, РАТЕЛ сарађује са Међународном унијом за телекомуникације (ITU), Европском конференцијом пошта и телекомуникација (CEPT), Међународним бироом Светског поштанског савеза (UPU), Европским комитетом за поштанску регулативу (CERP) и Групом европских регулатора за поштанске услуге (ERGP). Представници РАТЕЛ-а имају прилику да учествују на састанцима радних група Светског поштанског савеза који се односе на теме од значаја за поштанску регулативу, као и учешће у активностима радних група CERP-а, а као посматрачи и у раду радних група ERGP-а.

Радио-фрејквенцијски спектар је ограничен и веома важан ресурс једне државе и његов значај расте из дана у дан. Економично и рационално управљање радио-фрејквенцијским спектром је један од приоритетних задатака, јер се на овај начин остварује побољшање комуникационих могућности и индиректно се утиче на привредни и економски развој. За ефикасно управљање радио-фрејквенцијским спектром веома је значајно познавање тренутног садржаја у етру, како у циљу поређења актуелног стања са планираним, тако и са становишта планирања нових услуга и сервиса. Све информације које су битне за оптимално планирање и управљање се прикупљају у оквиру процеса мониторинга и контроле радио-фрејквенцијског спектра. Управљање и контрола радио-фрејквенцијског спектра захтева савремену контролно-мерну опрему, контролно-мерна возила, издвојене контролно-мерне центре на територији Републике Србије, као и софистицирани софтвер за управљање, чија набавка и одржавање подразумевају значајна финансијска средства. Заштита крајњих корисника услуга електронских комуникација подразумева куповину и одржавање опреме која може да мери квалитет услуга које оператори пружају крајњим корисницима. Електротехнички факултет Универзитета у

Београду је 2011. године за потребе RATEЛ-а израдио студију развоја система за мониторинг радио-фрејквенцијског спектра у Републици Србији. У складу са наведеном студијом, како би већи део радио-фрејквенцијског спектра на територији Републике Србије могао даљински да се контролише, а што је већ примењено у свим земљама у Европској унији и већини земаља у региону, неопходно је изградити већи број контролно-мерних центара са људском посадом и инфраструктурних објеката без људске посаде са одговарајућом контролно-мерном опремом. После неколико година одлагања RATEЛ има амбицију да активно уђе у реализацију овог пројекта. Реализацијом овог пројекта RATEЛ би могао да гарантује свим операторима мобилне телефоније, операторима за фиксни бежични приступ, Интернет сервис провајдерима, специјализованим службама који врше надзор авио-саобраћаја, органима безбедности, и читавом низу других корисника радио-фрејквенцијског спектра у Републици Србији несметан рад и правовремену и брузу реакцију приликом појаве сметњи. Треба напоменути да је RATEЛ добио подршку и ресорног Одбора за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације Народне скупштине Републике Србије, што је констатовано и у Записнику са друге седнице Одбора од 22.09.2016. године (13 Број 06-2/183-16). У вези са наведеним, RATEЛ се и формално обратио Влади Републике Србије да се овај пројекат прогласи за пројекат од националног значаја, дописом број: 1-02-3491-848/16. Посебно се напомиње да би се овај пројекат у потпуности финансирао из сопствених средстава RATEЛ-а, као и уз помоћ одређених фондова Европске уније, уколико за тим буде потребе. Имајући у виду наведено, констатује се да је разлог за повећање расхода за 2017. годину у Финансијском плану, у односу на претходне године, пре свега у чињеници да је неопходно што пре почети са реализацијом пројекта изградње националног мониторинг система у Републици Србији.

Као важну ставку Финансијског плана за 2017. годину треба истаћи и значајно повећање средстава на позицији новчаних казни и пенала по пресудама и решењима судова. Наиме СОС канал је тужио RATEЛ и PEM (некадашњи PPA) за накнаду штете. Тренутно се води поступак по жалби на првостепену пресуду у поновљеном поступку пред Привредним апелационим судом. Решењем Привредног апелационог суда у Београду, П.бр.8100/2013 укинута је пресуда Привредног суда у Београду, П.бр.679/2010 од 02.07.2013. године и предмет је враћен на поновно суђење. Привредни суд је 01.06.2016. године у поновном поступку донео нову првостепену пресуду којом се налаже RATEЛ-у и PEM-у да солидарно исплате накнаду СОС каналу у износу од 110.544.878,96 динара. RATEЛ и PEM су уложили жалбе Привредном апелационом суду, те се сада чека поновно разматрање предмета од стране више судске инстанце, тј. другостепеног суда. У случају да другостепени суд потврди пресуду, током 2017. године RATEЛ би био у обавези плаћања значајних средстава које мора унапред да планира, и ова позиција је исказана у Плану, али само из разлога опрезности, јер RATEЛ очекује да другостепени суд пресуди да су у овом случају у потпуности поштоване законске норме које су тада биле на снази.

Све претходно наведене обавезе захтевају значајнија финансијска средства која увећавају трошковну страну Финансијског плана у 2017. години, а о чему ће детаљније бити речи у наставку. Истовремено, дугорочно улагање у ефикасну регулативу ствара предуслове за успешан сектор, чији приходи утичу на раст БДП-а, раст прихода буџета и генерално привредни развој Републике Србије. Због свега претходно наведеног, **Финансијски план за 2017. годину** се може окарактерисати као развојни јер предвиђа значајније повећање утрошка средстава у наредних неколико година, али ће се то дугорочно вратити кроз стабилност и предвидивост пословања оператора електронских комуникација и поштанских услуга, даљи развој ових области, као и обезбеђивање максималне користи и доступности наведених услуга крајњим корисницима.

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Сагласно чл. 25 Закона, финансирање РАТЕЛ-а се врши на основу финансијског плана који за сваку годину доноси Управни одбор РАТЕЛ-а. Тим документом се утврђују укупни приходи и расходи РАТЕЛ-а, укључујући и резерве за непредвиђене издатке, као и елементи за целовито сагледавање политике зарада и запослености у РАТЕЛ-у. Из истог Закона проистиче и обавеза усвајања финансијског плана најкасније до 15. новембра текуће године за наредну годину, након чега следи достављање истог Влади Републике Србије због добијања сагласности.

У складу са чл. 27. Закона, обрачунати вишак прихода над расходима на дан биланса, тј. 31. децембра текуће године, треба да буде уплаћен на рачун буџета Републике Србије. Део ових средстава, сразмерно приходима који су остварени од оператора електронских комуникационих мрежа и услуга чије је седиште на територији Аутономне покрајине Војводине, треба да буде уплаћен на рачун буџета Аутономне покрајине Војводине, што је РАТЕЛ и у претходним годинама пословања уредно чинио.

Полазна основа за израду Финансијског плана за 2017. годину је Финансијски план Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2016. годину, који је усвојен Решењем Владе Републике Србије број 05 број 400-14296 („Службени гласник Републике Србије“, број 114/2015 као и процењена реализација за 2016. годину).

Финансијски план Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2017. годину (у даљем тексту: План), усвојен је једногласно од стране Управног одбора РАТЕЛ-а (у даљем тексту: УО) на 10. седници УО, дана дана 10.11. 2016. године.

У складу са законима, РАТЕЛ-у је поверен задатак регулисања телекомуникационог и поштанског тржишта у Републици Србији, са циљем обезбеђивања услова за стварање слободног и отвореног тржишта и даљи развој телекомуникационог сектора уз задовољење јавних интереса исказаних у следећим документима:

- Закону о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14)
- Закону о поштansким услугама („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 30/2010 и 62/14)
- Закону о електронским медијима („Службени гласник РС“, број 83/14 и 6/2016 – др.закон)

- Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014)
- Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09 , 72/09 - др. закон , 43/2011 - одлука УС и 14/2016)
- Закону о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12)
- Закону о електронском потпису („Службени гласник РС“, број 135/04)
- Закону о електронском документу („Службени гласник РС“, број 51/09)
- Закону о информационој безбедности („Службени гласник РС“, број 6/16)
- Стратегија развоја информационог друштва до 2020 године;
- Стратегији и акционом плану за прелазак са аналогног на дигитално емитовање РТВ програма („Службени гласник РС“, број 52/2009 и 26/2013)
- Стратегији и акционом плану за повећање учешћа домаће индустрије у развоју телекомуникација у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 3/2010)
- Стратегији и акционом плану развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 68/2010)
- Стратегији и акционом плану развоја информационог друштва у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 51/2010)
- Одлука о изменама Стратегије за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији („Службени гласник Републике Србије“, број 26/13)
- Стратегија развоја поштанских услуга за период 2013-2016 („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2013)
- Стратегија развоја широкопојасних мрежа и сервиса у Републици Србији до 2016. године („Службени гласник РС“, број 81/14)

Ради успешног спровођења обавеза из претходно наведених докуменената, неопходна су значајнија улагања која директно утичу на трошковну страну Плана.

2. ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Приликом израде Плана руководили смо се:

- Закон о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014 , 68/2015 - др. Закон и 103/2015);
- Закон о буџету за 2016. годину ("Сл. гласник РС", бр. 103/2015)
- Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, 24/2012, 14/2015 и 68/2015)
- Законом о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014)
- Закон о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013) ;
- Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плате, односно зарада и других примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14)
- Фискална стратегија за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018.
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 93/2012);
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник" 68/2015 и 81/2016 – одлука УС)
- Обезбеђење континуираног надгледања рационалности трошења средстава и контроле поступака спровођења јавних набавки током читаве године;
- Наставак инвестиционог и инфраструктурног опремања РАТЕЛ-а у циљу осигурања његовог будућег развоја, као и развоја тржишта телекомуникација у Републици Србији;
- Прихватањем Споразума о стабилизацији и придруживању од стране Европске Уније активираће се обавеза наше земље да комплетан важећи правни оквир за електронске комуникације у ЕУ имплементира у РС, и то у року од 3 године;
- Пројекције свих позиција треба да буду извршене у складу са Законом („Службени гласник РС“, број 44/10, 60/13-УС и 62/14), Статутом РАТЕЛ-а („Службени гласник РС“, број 125/2014), Правилником о раду и Планом набавки РАТЕЛ-а за 2017. годину;
- Пројектоване вредности прихода и расхода треба да буду утврђене у динарима (због принципа опрезности, планиран је максимални износ девизног курса од 130 динара за 1 ЕУР), при чему ће УО уколико у 2017. години дође до већих осцилација курса размотрити потребе за изменама Финансијског плана за 2017. годину;
- Коришћење досадашњих искустава, односно досадашњих остварења прихода и расхода у протеклим годинама, као најбоље искуствене основе за њихове пројекције у 2017. години;

3. ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗОВАНИХ ПРИХОДА, РАСХОДА И СУФИЦИТА У 2015. И ПРОЈЕКЦИЈА СУФИЦИТА ЗА 2016. И 2017.

У пројекцијама прихода и расхода за 2017. годину у значајној мери смо се ослонили на њихову двогодишњу реализацију, коју у облику компаративног биланса успеха приказујемо у наставку:

Табела 1. Компаративни биланс успеха

Опис	Реализација 2015.	Процена реализације 2016.	План 2017.
А. ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	1.704.922.415	1,505,684,000	1,732,912,691
I Други приходи	1.697.956.568		
1. Приходи од продаје добра и услуга	1.694.204.823	1,505,684,000	1,732,912,691
2. Новчане казне и одузета имовинска корист	2.640.941	0	0
II Мешовити и неодређени приходи	1.110.803	0	0
III Меморандумске ставке за рефуидацију расхода	3.959.981	0	0
IV Примања од продаје покретне имовине	3.005.867	0	0
Б. ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ И РЕЗЕРВЕ	629.194.764	904.359.156	1,614,884,318
V. I Текући расходи	546.474.807	699.621.044	1.044.853.574
I Расходи за запослење	226.947.622	246,658,189	351,677,345
1. Плате и додаци и накнаде запослених	178.498.699	189,335,200	269,176,140
2. Социјални доприноси на терет послодавца	31.952.531	33,897,840	48,451,705
3 Накнаде у натури	550.891	600,000	1,450,000
4. Социјална давања запосленима	7.373.995	10,860,000	19,100,000
5. Накнаде трошкова за запослене	4.251.302	5,000,000	6,000,000
6 Награде запосленима и остали посебни расходи	4.320.205	6,965,149	7,499,500
II Коришћење услуга и роба	205.142.252	301,212,855	448.455.350
1. Стални трошкови	115.212.773	94,666,686	140.925.280
2 Трошкови путовања	15.871.528	17,940,000	17,940,000
3. Услуге по уговору	53.778.161	158,030,081	192.607.520
4. Специјализоване услуге	549.290	1,288,990	3,174,000
5. Текуће поправке и одржавање	6.211.289	18,821,398	63,167,750

6. Материјал	13.519.212	10,465,700	30,640,800
III Амортизација и употреба средстава за рад	89.136.209	120.000.000	120.000.000
IV Пратећи трошкови задуживања	63.011	300,000	300,000
V Остали дотације и трансфери	21.877.540	23,200,000	1,400,000
VI Порези, обавезне таксе, казне и пениали	3.114.116	5,250,000	9,476,000
VII Новчање казне и пениали	194.056	3,000,000	113,544,879
G. Издаци за нефинансијску имовину	82.719.957	204,738.112	370,030,744
1. Зграде и грађевински објекти	0	2,200,000	92,434,104
2. Машине и опрема	67.240.163	141,207,505	125,446,640
3. Остале некретнине и опрема	0	0	456,000
4. Нематеријална имовина	15.479.794	60,910,607	145,454,000
5. Набавка воде	0	420,000	0
6. Куповина земљишта	0	0	6,240,000
VII Средства резерви	0	0	200,000,000
Д. ВИШАК ПРИХОДА – СУФИЦИТ (А-Б)	1.075.727.651	601.324.844	118,028,373
Ђ. АМОРТИЗАЦИЈА као извор финансирања (набавка контролно мерних возила)	0	147.328.600	0
КОРИГОВАНИ ВИШАК ПРИХОДА – СУФИЦИТ (А-Б-Ђ)	1.075.727.651	748.653.444	118,028,373

Пре него што се укратко осврнемо на претходну табелу, напоменимо овде да износи у претпоследњој колони представљају процењену реализацију прихода и расхода за 2016. годину. Износи реализације до краја године су пројектовани на основу: реализације забележене у пословним књигама на дан 31.08.2016. године, претпоставке да ће пословна активност RATEL-а до краја године имати сличну динамику, као и планираних набавки чија се реализација очекује до краја године.

Према нашим проценама, приходи од продаје ће до краја 2016. године достићи износ од око **1.505.684.000** динара, ово приходи не обухватају реализацију из ранијих година и не можа се вршити компарација са реализацијом из 2015. године.

У складу са чл. 27 Закона о електронским комуникацијама, постоји обавеза да се разлика између прихода и расхода уплати на одговарајуће рачуне буџета Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине.

У 2017. године предвиђа се суфицит у износу **118,028,373** динара.

Поред образложења прихода које ће бити изнето у наставку, треба напоменути да постоје и ненаплаћена потраживања за које је покренут спор пред надлежним судом, а у зависности од исхода истог, зависи и да ли ће по том основу доћи до повећања прихода RATEL-а у овој

години. Негативан исхода судских спорова који се воде против РАТЕЛ-а може да се одрази на приходну страну РАТЕЛ-а у 2017. години.

4. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА ЗА 2017. ГОДИНУ

На основу члана 26. Закона, средства за рад RATEЛ-а се обезбеђују из прихода које RATEЛ оствари од накнада за: коришћење нумерације, коришћење радио-фрејквенција, обављања делатности електронских комуникација, годишње накнаде за обављање поштанских услуга, као и прихода које RATEЛ оствари пружањем услуга из своје надлежности.

Пројекција прихода за 2016. годину је вршена према врстама накнада које је RATEЛ остваривао у 2015. години у складу са Законом о електронским комуникацијама и важећим правилницима, као што су:

- Правилник о висини накнаде за коришћење радио-фрејквенција ("Службени гласник РС", број 93/10 и 15/15),
- Правилник о висини годишње накнаде за коришћење нумерације ("Службени гласник РС", број 67/11),
- Правилник о висини накнада за обављање делатности електронских комуникација ("Службени гласник РС", број 93/10); као и
- Правилник о утврђивању накнаде за пружање услуга из надлежности Републичке Агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 34/13), који је објављен 12. априла, а на снагу ступио 20. априла 2013. године,
- Правилник о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник Републике Србије", бр. 14/2010),
- Правилник о изменама Правилника о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/13).

Имајући наведено у виду, приликом планирања прихода, RATEЛ се руководио пре свега принципима реалности и опрезности, али и досадашњим истражством у остваривању прихода.

Табела 2

	ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ	Шифре накнада	План 2016.	Реализација 31.08.2016.	Процене 31.12.2016.
1	Накнада за издавање дозволе за коришћење нумерације	400-10	800.000	700.000	800.000,00
2	Накнада за издавање појединачне дозволе за радио станица	410-10	65.000.000	88.621.353	107.000.000,00
		411-10			
		412-10			
		415-10			
		420-10			
		421-10			
		430-10			
		437-10			
4	Накнада за коришћење радио- фрејквенција	220-50	316.400.000	573.185.530	600.016.000,00
5	Накнада за обављање делатности електронских комуникација	100-50	22.000.000	-2.277.230	17.000.000,00
6	Периодична годишња накнада за лиценцу	310-30	500.000.000	401.258.436	500.000.000,00
7	Годишња накнада за коришћење додељених бројева из Плана нумерације	310-36	200.000.000	216.266.965	220.000.000,00
8	Накнаде од вршења техничког прегледа радио-станица	500-50	1.310.000		
9	Накнада од вршења техничког прегледа УХФ телевизијске станице	4024-5		2.225.785,00	2.500.000,00
10	Накнаде за оцењивање усаглашености RiTT опреме	600-10	16.000.000	13.237.500	1.600.000,00
11	Накнада за радио аматерску дозволу и лиценцу	419-10 419-30		226.000	300.000,00
12	Накнада за издавање сагласности	600-40			
13	Приходи по основу годишње накнаде за обављање поштанских услуга	800	59.000.000	40.739.095	56.500.000,00
14	Приходи по основу накнаде трошкова за издавање дозвола пошта	800	72.000		
	УКУПНО		1.180.582.000	1.334.183.434	1.505.684.000

Табела 3. Планирани приходи у 2017. години

Назив накнаде/Трошка	Ознака накнаде	Основа	Планирани приход / 2017. година
Накнада за издавање дозволе за коришћење нумерације	400-10	Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр.44/10, 60/13-УС, 62/14), члан 33 и 73-75;	800.000,00
		Правилник о висини накнада за пружање услуга из надлежности Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 34/13), члан 2	
Накнада за издавање појединачне дозволе за радио станица	420-10	Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр.44/10, 60/13-УС, 62/14), члан 86-88;	75.000.000,00
Накнада за коришћење радио-фрејквенција	41600-09	Правилник о висини накнаде за коришћење радио фрејквенција („Службени гласник РС“, бр. 93/10 и 15/15), члан 2-11	749.832.286,00
Накнаде за обављање делатности	100-50	Правилник о општим условима за обављање делатности електронских комуникација по режиму опште овлашћења („Службени гласник РС“, број 93/10), члан 9-11; обрачун накнаде се врши на основу Правилника о висини накнада за обављање делатности електронских комуникација („Службени гласник РС“ број 93/10), члан 2	28.607.639,00
Периодична годишња накнада за лиценцу	310-30	Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр.44/10, 60/13-УС и 62/14), члан 32	574.512.276,00
Годишња накнада за коришћење додељених бројева	310-36	Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр.44/10, 60/13-УС и 62/14), члан 30; обрачун накнаде се врши на основу Правилника о висини годишње	217.808.156,00

		накнаде за коришћење нумерације ("Службени гласник РС", број 67/11) члан 3 – 7	
Накнаде од вршења техничког прегледа радио-станица	4011-50	Правилник о висини накнада за пружање услуга из надлежности Републичке агенције за електронске комуникације ("Службени гласник РС", бр.34/13), члан 7, 8	5.000.000,00
	4012-50		
	4013-50		
	4014-50		
	4015-50		
	4021-50		
	4022-50		
	4023-50		
Трошкови оцењивања усаглашениости RiTT опреме	600-10	Закон о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр.44/10, 60/13 и 62/14), чл. 33 и 44;	16.000.000,00
Приходи по основу годишње накнаде за обављање поштанских услуга	800	Правилник о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник РС", бр. 14/2010),	65.170.334,00
Приходи по основу накнаде трошкова за издавање дозвола	800-100	Правилник о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга ("Службени гласник РС", бр. 14/2010),	182.000,00
УКУПНО:			1.732.912.691,00

Очекујемо да укупно планирани приходи за 2017. годину износе око **1.732.912.691 динара**, што за 15,9% веће у односу на процењену реализацију 2016. године. Све врсте накнада се утврђују у складу са важећим правилницима којима су прописани критеријуми за обрачун. С тим у вези, укупна маса прихода по том основу зависи од параметара прописаних правилницима и броја корисника, односно оператора и њиховоих резултата пословања. У складу са тим, план прихода је рађен на основу обрачуна накнада за 2016. годину, односно за 2015. годину, за накнаде које се обрачунавају према оствареним приходима из 2015. године или броју претплатника у 2015. години, а под претпоставком да у 2017. години неће бити промене: резултата пословања код оператора којима висина накнаде зависи од остварених прихода; параметара који утичу на обрачун накнада, пре свега код радио-фрејквенција с обзиром на могућност доношења новог правилника и промене параметара који могу утицати на укупну висину накнада; броја оператора, односно корисника.

5. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2017. ГОДИНУ

За 2017. годину планирани су расходи и издаци, у износу од **1.294.884.318** динара без средстава резерви, односно **1.494.884.318** динара са средствима резерви, што у односу на план расхода у 2016. години, када су износили **1.085.976.142** динара са средствима резерви, представља значајан раст. План за 2017. годину има првенствено развојну функцију са циљем унапређења основне делатности РАТЕЛ-а. Поред примарне развојне компоненте у планирању вршено је сагледавање реалних потреба РАТЕЛ-а које треба да омогуће његово несметано функционисање, уз обезбеђење континуираног надгледања рационалности трошења средстава по секторима. Узете су у обзир преузете обавезе по раније закљученим уговорима планирана средства за њихово сервисирање у 2017. години, које сукцесивно доспевају у различитим периодима као и набавке планиране у 2017. години потребних за обављање законом утврђених надлежности, што ће бити детаљно образложено на наредним странама.

Напомињемо, да се РАТЕЛ у претходним годинама водио начелом рационалности и контролом расхода, водећи рестриктивну политику у складу са законским прописима која се тичу зарада. У плану за ову годину у погледу улагања у опрему и стручне услуге, који су условљени природом надлежности РАТЕЛ-а промењена је концепција планирања а циљ је да се створе предуслови за унапређење основне функције РАТЕЛ-а односно унапређење телекомуникационих и поштansких услуга.

У наставку дајемо компаративни преглед планираних расхода и издатака РАТЕЛ-а у 2017. години и њихова остварења у 2015. години, односно процена реализације у 2016. години:

Табела 4. Упоредни преглед расхода и издатака

Ек. клас.	Расходи и издаци	Реализација 2015.	Процена реализације 2016.	План за 2017.	Коеф 2016/15	Коеф 2017/16
411000	Плате и додаци запослених	178.498.699	189.335.200	269.176.140	1.06	1.42
412000	Социјални доприноси на терет последавца	31.952.531	33.897.840	48.451.705	1.06	1.43
413000	Накнаде у натури	550.891	600.000	1.450.000	1.09	2.42
414000	Социјална давања запосленима	7.373.995	10.860.000	19.100.000	1.47	1.76
415000	Накнада трошкова за запослене	4.251.302	5.000.000	6.000.000	1.18	1.20
416000	Награде запосленима и остали расходи (УО)	4.320.205	6.965.149	7.499.500	1.61	1.08

421000	Стални трошкови	115.212.773	94.666.686	140.925.280	0.82	1,49
422000	Трошкови путовања	15.871.528	17.940.000	17.940.000	1.13	1.00
423000	Услуге по уговору	53.778.161	158.030.081	192.607.520	2.94	1,22
424000	Специјализоване услуге	549.290	1.288.990	3.174.000	2.35	2.46
425000	Текуће поправке и одржавања	6.211.289	18.821.398	63.167.750	3.03	3.36
426000	Трошкови материјала	13.519.212	10.465.700	30.640.800	0.77	2,93
430000	Амортизација	89.136.209	120.000.000	120.000.000	1,35	1,00
444000	Пратећи трошкови задуживања	63.010,55	300.000	300.000	4,76	1.00
465000	Остале дотације и трансфери	21.877.540,39	23.200.000	1.400.000	1,06	0.06
482000	Порези, о.таксе, казне и пенали	3.114.116	5.250.000	9.476.000	1.69	1,80
483000	Новчане казне и пенали	194.056	3.000.000	113.544.879	15.46	37.85
499000	Средства резерви	0	0	200.000.000		
511000	Зграде и грађевински објекти		2.200.000	92.434.104	0.00	42,02
512000	Машине и опрема	67.240.163	141.207.505	125.446.640	2.10	0.89
513000	Остале неподатаке и опрема	0	0	456.000		
515000	Нематеријална имовина	15.479.794	60.910.607	145.454.000	3.93	2.39
543000	Набавка воде	0	420.000	0		
541000	Куповина земљишта	0	0	6.240.000		
	Укупно са средствима резерви и амортизацијом	629.194.764	904.359.156	1.614.884.318	1,44	1,78

Даље следе детаљније информације у вези планирања појединачних врста расхода и издатака, при чему се, због транспарентнијег извештавања у упоредним приказима, наводе планиране вредности за 2017. годину и пројекције остварења у 2016. години.

5.1. Плате и додаци запосленима

Плате и додаци запосленима у 2017. години пројектовани су у износу од **269.176.140** динара. Економска класификација којом су дефинисана средства за зараде је планирана у складу са одредбама Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 93/2012) и Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013 и 63/2013 - испр. 108/13), Законом о привременом

уређивању основица за обрачун и исплату плате, односно зарада и других примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14). Полазна основа за пројекцију средстава за зараде запослених је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге број документа 1-03-020-1/14-4 од фебруара 2016. године, којим је предвиђено 190 радних места. Маса зарада је утврђена за 153 запослених (старозапослени 114, новозапослени 25 и руководилаца 14). У 2017. години неопходно је запошљавање нових кадрова због повећаног обима послана и проширење надлежности Агенције у складу са новим законосим прописима. Наиме, Законом о информационој безбедности којим се уређују мере заштите од безбедносних ризика у информационо-комуникационим системима, одговорности правних лица приликом управљања и коришћења информационо-комуникационих система и одређују се надлежни органи за спровођење мера заштите, координацију између чинилаца заштите и праћење правилне примене прописаних мера заштите. Овим законом је предвиђено да је за послове Националног центара за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима који обавља послове координације превенције и заштите од безбедносних ризика у ИКТ системима у Републици Србији на националном нивоу надлежна Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге. Национални ЦЕРТ прикупља и размењује информације о ризицима за безбедност ИКТ система, као и догађајима који угрожавају безбедност ИКТ система и у вези тога обавештава, упозорава и саветује лица која управљају ИКТ системима у Републици Србији, као и јавност, а посебно: прати стање о инцидентима на националном нивоу, пружа рана упозорења, узбуне и најаве и информише релевантна лица о ризицима и инцидентима, реагује по пријављеним инцидентима, тако што пружа савете на основу расположивих информација лицима која су погођена инцидентом и предузима друге потребне мере из своје надлежности на основу сазнања из пријаве, континуирано израђује анализе ризика и инцидентата и чини их јавно доступним, подиже свест код грађана, привредних субјеката и органа јавне власти о значају информационе безбедности, о ризицима и мерама заштите, укључујући спровођење кампања у циљу подизања те свести, води евиденцију посебних ЦЕРТ-ова. Поменути послови намећу потребу за новим кадровима како би РАТЕЛ обављао законом додељене послове. Такође, у 2017. години потребно су ангажовања на пословима регулације тржишта и надзора над електронским комуникацијама. Завршен је пројекат система за мониторинг и процедуре мерења радио-фрејквенцијског спектра у Републици Србији и у том смислу потребно је ангажовање већег броја контролора како би се спроводила контрола радио-фрејквенцијског спектра на територији Република Србија. Такође, примена Правилника о радио опреми и терминалној телекомуникацији опреми („Службени гласник РС“, број 11/2012, у даљем тексту: Правилник о РиТТ опреми)) намеће потребу за ангажовањем нових запослених. С обзиром да овај плански циљ није у потпуности остварен у 2015. години, а да Закон предвиђа интезивније активности у појединим сегментима редовног пословања РАТЕЛ-а (пре свега заштита конкуренције, управљање и контрола

радио-фреквенцијског спектра и заштита корисника телекомуникационих услуга) планирамо да у 2016. години испунимо овај плански циљ.

Иначе, изменом Закона о буџетском систему, чланом 27e, став 34. и 35, радни однос се може заснивати уз сагласност Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављање мишљења Министарства. Обзиром да ће овај законски пропис проузроковати проблеме у свакодневном раду, и да постоји потреба за попуњавањем радних места, РАТЕЛ ће предузети све потребне мере како би у складу са чланом 27e, став 35 и Уредбе о поступку прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС”, бр. 113/2013) извршило запошљавање кадрова који су неопходни за нормалан рад. Уколико се из неког разлога ипак не ангажује планирани број запослених, неисплаћени део масе зарада би се свакако пренео на рачун буџета, јер ће се РАТЕЛ и у 2017. години придржавати свих законских прописа који се односе на регулисање зарада а обухватају пословање РАТЕЛ-а.

Табела 5.

Упоредни преглед планираних и реализованих плате и додатака запослених

Рб	Плате и додаци запосленима	Планирано 2016.*	Процена реализације 2016.	Планирано 2017.	Коef 2017/16	Коef 2017/16
1	2	3	4	5	6(5/3)	7 (5/4)
1	Плате и додаци запосленима	244.529.820	189.335.200	269.176.140	1,10	1,42
	Укупно	244.529.820	189.335.200	269.176.140	1,10	1,42

Обрачун зарада у РАТЕЛ-у се врши у складу са Законом о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Агенције потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду, а утврђена је множењем основице која се утврђује одлуком о висини основице за обрачун основне зараде и кофицијента за зараде. Обрачун зарада се утврђује у складу са одлуком Управног Одбора о смањењу вредности бруто цене рада запослених, иако природа послана која се обавља захтева високостручне кадрове из различитих области у чију компетенцију се стално улагало како би се задржала независност у пословима регулације. Наиме, Управни одбор РАТЕЛ-а је 26.11.2014. године донео одлуку број 1-03-021-129/14, којом је, у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате, односно зарада и других примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14), основна бруто цена рада за запослене умањена за 10% у односу на основну бруто цену рада по којој је до тада обрачунана и

исплаћивана зарада запослених. Одлука број 1-03-021-129/14 се примењује од исплате зараде за новембар 2014. године. Пренос укупног месечног износа RATEЛ ће вршити са позиције 465000 – Остале текуће донације, дотације, трансфери, а средства ће се повлачiti са позиције Средстава резерве, конто 499000.

Маса зарада за 2017. годину без умањење бруто цене рада за 153 запослених износи **296.093.748** динара (табела 2а), која је исказана ради сагледавања разлике средстава која се преносе буџету Републике Србије по основу умањења зараде за 10%, коју RATEЛ извршава преносом средства на уплатни рачун буџета.

RATEЛ ће и у наредном периоду поштовати законска ограничења која се односе на максималну заради у јавном сектору, али ће у наредном периоду урадити евалуацију радних места и ангажовања која она захтевају од запослених, како би се ублажиле последице смањења зараде на најниже плаћене високостручне кадрове. Поново наглашавамо, да ће се средства планирана за зараде новозапослених, у случају да се не искористе, пребацити на рачун буџета Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине.

Табела 6. Преглед планираног и реализованог броја запослених

План			Реализација	
год	Број запослених	Плате и додаци запосленима	Број запослених	Плате и додаци запосленима
2009	121	287.551.166	100	229.659.891
2010	121	287.551.166	102	254.878.494
2011	121	297.355.572	106	269.505.182
2012	121	297.355.572	107	229.805.635
2013	136	248.632.965	107	163.462.458
2014	RATEЛ 121	207.333.916	111	184.245.700
	РАПУС 17	37.822.177	116	
2015	135	235.954.467	125	180.000.000
2016	140	244.529.820	125	189.226.181
2017	153	269.176.140		

Планирана маса зарада за 2017. годину је за 21% већа у односу на процењену реализацију 2016. године, што је последица већег броја запослених за које је вршена пројекција. Приликом планирања броја запослених и одговарајуће масе зарада за наредну годину, конкретно се полази од предвиђеног обима активности и изражених потреба појединачних сектора за повећањем броја запослених. Коначну одлуку о пријему нових запослених доноси директор, те је стога у

претходном периоду долазило до разлике између планираног и реализованог броја. У периоду 2009. - 2016. године број примљених радника је био мањи од планираног и зато је и реализовани износ плате и додатака запосленима мањи у односу на план.

Табела 6.а Износ пренетих средстава буџету по основу умањења зарада 2009. и 2012-2015. год.

Година	Износ пренетих средстава буџету по основу умањења зарада
2009	15.273.849,29
2010	
2011	
2012	13.623.354,00
2013	7.078.555,00
XI и XII/2014 *	3.581.096,63
2015*	20.782.686,17
до IX 2016*	16.455.330,29
Укупно:	76.794.871,38

* Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плате, односно зарада и других примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14)

У RATEЛ-у је у током претходне три године због одласка у пензију (14 извршилаца), смрти једног запосленог, четри споразумна раскида радног односа на иницијативу запослених и активирања статуса мировања радноправног статуса за 1 запосленог у Агенцији (неплаћено одсуство) дошло до одлива запослених чиме је суочен са значајним дефицитом кадрова у односу на потребе процеса рада. У 2016. години RATEЛ се обратио Комисији за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, у смислу одредбе члана 27е став 35. Закона о буџетском систему, за које није потребно поново прибављати сагласност наведене комисије да би та лица засновала радни однос однос на неодређено време се није изјаснила, у складу са одредбама Закона о буџетском систему. Напомињемо да је RATEЛ од свог оснивања 2005. године до данас био рационалан при запошљавању нових запослених и има попуњеност систематизованих радних места од 52%.

RATEЛ, као корисник јавних средстава који је укључен у систем консолидованог рачуна трезора, у складу са Правилником о извештавању о исплаћеним зарадама у јавном сектору ("Службени гласник РС", број 100/12) Министарству финансије -Управи за трезор доставља попуњени Образац извештаја о исплаћеним зарадама за сваки месец са подацима о броју запослених, укупној заради, укупним увећањима, укупној нето заради и укупној бруто заради, као и појединачним подацима о запосленом са износима о исплаћеним зарадама. RATEЛ ће и у 2017. години у обрачуну и исплати зарада поштовати и поступати у складу са прописима у области политике зарада. Такође, напомињемо да ће RATEЛ нереализована средства намењена исплати зарада, по усвајању завршних рачуна, уплатити буџету Републике Србије кроз

суфицит. РАТЕЛ врши унос података у Регистар запослених који се води у Министарству финансија, па су подаци о исплаћеним средствима на име зарада апослених доступни стручном службама Министарства финансија.

Квалификациона структура запослених захтева да, према Правилнику о систематизацији радних места РАТЕЛ-а, уз ослањање на постојећи Правилник о раду и Статут РАТЕЛ-а, више од 80% запослених има високу стручну спрему. У наставку су дате табеле са подацима о квалификационој и старосној структури запослених, као и преглед минулог рада.

Табела 7. Квалификациона структура запослених на дан 31.12.2015. и 31.12.2016. године

Квалификација	Број запослених 2015.	%	Број запослених 2016.	%
ВСС др мр и мастер	100	80	86	68,8
			8	6,4
			6	4,8
ВШС	3	2,4	3	2,4
ССС	21	16,8	21	16,8
НСС/НК/ПК	1	0,8	1	0,8
УКУПНО	125	100	125	100

**Табела 8.
Старосна структура запослених на дан 31.12.2015. и 31.12.2016. године**

Године старости	Број запослених 2015.	%	Број запослених 2016.	%
20-30	14	11,2	13	10,4
30-40	40	32	41	32,8
40-50	36	28,8	34	27,2
50-60	25	20	24	19,2
преко 60	10	8	16	12,8
УКУПНО	125	100	125	100

Табела 9.
Преглед минулог рада запослених

Радни стаж	Број запослених
0-5	19
6-10	27
11-15	20
16-20	13
21-25	17
26-30	3
ПРЕКО 30	26

5.2. Социјални доприноси на терет послодавца

Социјални доприноси на терет послодавца у 2017. години пројектовани су у износу од **48.451.705** динара, уз повећање за 43% у односу на процену реализације за 2016. године. Процентуално повећање планиране масе зараде у 2017. години је последица повећаног обима посла и нових надлежности РАТЕЛ-а, које се одражава и на износе масе социјалних доприноса на терет послодавца.

Табела 10. Упоредни преглед планираних и реализованих социјалних доприноса на терет послодавца

Рб	Социјални доприноси на терет послодавца	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Социјални доприноси на терет послодавца	33.897.840	48.451.705	1,43
	Укупно	33.897.840	48.451.705	1,43

5.3. Накнаде у натури

Накнаде у натури у 2016. години пројектоване су у износу од **1.450.000** динара. Ова позиција укључује новогодишње поклоне деци запослених и трошкове паркирања. Позиција поклони за децу запослених је повећана је у складу са очекиваним повећањем броја корисника (деце) у односу на 2017. годину, при чему је планирана исплата предвиђена Правилником о раду и утврђена до максимално неопрезивог износа по детету. Трошкови паркирања обухватају

трошкове на име годишње услуге паркирања два путничка возила а висина је утврђена према званичном ценовнику Паркинг сервиса Београд .

Табела 11. Упоредни преглед планираних и реализованих накнада у натури

Рб	Накнаде у натури	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2016/15
1	Поклони за децу запослених	600.000	750.000	1,25
2	Паркирање		700.000	
	Укупно	600.000	1.450.000	2,42

5.4 . Социјална давања запосленима

Социјална давања запосленима у 2017. години пројектована су у износу од **19.100.000** динара.

Табела 12.

Упоредни преглед планираних и реализованих социјалних давања запосленима

Рб	Социјална давања запосленима	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Породиљско боловање	3.000.000	8.000.000	2,67
2	Боловање преко 30 дана	700.000	700.000	1,00
3	Отпремнина приликом одласка у пензију	2.000.000	4.000.000	2,00
4	Помоћ у случају смрти зап. или чл. уже породице	1.000.000	1.000.000	1,00
5	Помоћ у медицинском лечењу	360.000	400.000	1,11
6	Остале помоћи запосленим радницима	3.800.000	5.000.000	1,32
	Укупно	10.860.000	19.100.000	1,76

У 2017. години ови трошкови су пројектовани према реализацији 2016. године и у складу са Правилником о раду RATEL-а. Према Правилнику о раду RATEL-а запослени имају право и на друга примања и то: на отпремну приликом одласка у пензију, на помоћ породици у случају смрти запосленог или члана уже породице, солидарну помоћ за медицинско лечење запосленог или члanova уже породице.

У складу са Правилником о раду, RATEL може, у случају неблаговремености у исплати накнада зарада које се запосленима обезбеђују из средстава фонда здравственог осигурања, по исплати зарада запосленима за текући месец, исплатити и накнаде зарада које се обезбеђују из средстава фонда здравственог осигурања због породиљског боловања и одсуства са рада ради неге детета

у складу са законом и то од почетка коришћења одсуства, добровољног давања ткива и органа, неге болесног детета млађег од три године, боловања преко 30 дана и одржавање трудноће преко 30 дана. За случај исплате ових накнада РАТЕЛ подноси Републичком фонду за здравствено осигурање захтев за рефундацију исплаћених средстава, која се након рефундације евидентирају на позицији Меморандумске ставке за рефундацију расхода.

Позиција **отпремнина** обухвата планирана средства за запослене која испуњавају услове за одлазак у пензију у наступајућој години. Планиране отпремнине су обрачунате у складу са Правилником о раду РАТЕЛ-а којим је прописано да се отпремнину при одласку у пензију може утврдити у висини три просечне зараде у Републици Србији (према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике) или у висини три просечне месечне зараде исплаћене у Агенцији у претходних 12 месеци или у висини три просечне месечне зараде коју је запослени остварио у претходних 12 месеци, како је повољније за запосленог. Отпремнине су усаглашене су са Законом о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014).

На позицији помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице су планирана средства за накнаду трошкова погребних услуга запосленом у случају смрти члана уже породице, а члановима у же породице у случају смрти запосленог - у висини неопорезивог износа предвиђеног законом којим се уређује порез на доходак грађана.

На позицији Помоћ у медицинском лечењу се планирана средства за помоћ запосленом у случају дуже или теже болести запосленог или члана уже породице запосленог.

На позицији Остале помоћи запосленима планирана су средства за рођења детета, ублажавања последица елементарних непогода или ванредник догађаја, новчану помоћ деци преминулог запосленог, односно преминулог бившег запосленог или деци запосленог односно бившег запосленог који је пензионисан због трајног губитка радне способности.

Напомињемо, да је ова позиција финансијског плана подложна промени структуре у оквиру економске класификације, јер је тешко прецизно предвидети износе на контима, будући да је неизвесно у којој мери ће доћи до разлога због којих ови трошкови произилазе,. Уколико се ова очекивања не испуне, преостала средства са ове позиције биће пребачена на рачун буџета Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине, кроз суфицит.

5.5. Накнаде трошкова за запослене

Накнаде трошкова за запослене у 2017. години пројектоване су у износу од **6.000.000** динара, што је за 20% веће од процењене реализације 2016. године, због планираног повећања броја запослених у 2017. години. Ова позиција укључује трошкове превоза радника за долазак и повратак са посла пројектованих на основу броја запослених и цене превозне карте у јавном саобраћају.

Табела 13. Упоредни преглед планираних и реализованих накнада трошкова за запослене

Pб	Накнаде трошкова за запослене	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	5.000.000	6.000.000	1,20
	Укупно	5.000.000	6.000.000	1,20

Пројекција износа је утврђена у складу са Правилником о раду, очекиваним бројем запослених и ценом превоза у складу са новим тарифним системом јавних превозника.

5.6. Награде запосленима и остали расходи

Награде запосленима и остали расходи у 2017. години пројектовани су у износу од **7.499.500** динара. Наведена позиција обухвата трошкове за накнаде члановима УО и јубиларне награде.

Накнаде члановима УО су дефинисане у складу са чланом 12. став 5. Закона о електронским комуникацијама и чланом 19. Статута Регулаторне Агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (“Службени гласник РС”, број 125/2014).

Правилник о раду РАТЕЛ-а предвиђа награде запосленима након навршених 10 година рада, планирана су и средства за јубиларне награде. Пројекција износа је утврђена на основа броја запослених који су у 2015. стекли право на исплату и запослених који у 2016. године остварују право и то до максимално неопорезивог износа утврђеног Законом о порезу на доходак грађана, по запосленом, па је због већег броја запослених којима ће се вршити исплата, у 2016. години значајно увећање у односу на реализацију 2015. године.

Табела 14. Упоредни преглед планираних и реализованих награда запосленима

Pб	Награде запосленима и остали расходи	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Јубиларне награде	780.000	400.000	0,51
2.	Накнаде члановима УО	6.185.149	7.099.500	1,15
	Укупно	6.965.149	7.499.500	1,08

Планирани износ за 2017. годину је незнатно већи у односу на реализована средства за 2016. годину. При томе, планиране накнаде члановима УО су незнатно увећане у односу на реализацију у 2016. години; разлика се односи на промену просечне зараде у Републици. У складу са чланом 19. Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (“Службени гласник РС”, бр. 125/14 и 30/16) чланови Управног одбора имају право на нето месечну накнаду за рад у Управном одбору која не може бити виша од једноструке укупне просечне зараде по запосленом без пореза и доприноса, увећана за пројектовану инфлацију у Републици Србији док је накнада председнику и подпредседнику УО не може бити виша од просечне нето зараде увећана за 50 одсто, а за заменика председника Управног одбора увећана за 20 одсто. Јубиларне награде планиране у мањем износу у односу у 2016. години, у складу са бројем запослених који стичу право на исплату исте. Средства су планирана до максимално неопорезивог износа по запосленом познатог у тренутку израде плана.

5.7. Стални трошкови

Стални трошкови у 2017. години пројектовани су у износу **140.925.280** динара и са растом од око 22 %. Овом позицијом обухваћена су потребна средства за: закуп пословног простора; надокнаду трошкова електричне енергије, грејања, водовода и канализације; чишћења просторија; фиксних телефона и телекакса; мобилних телефона; ПТТ трошкови; осигурања зграда; осигурања возила и опреме; осигурања за спасљивих случајева на раду.

Надокнаде ове групе трошкова пројектоване су на бази реализације у 2016. године, постојећих уговора и планираних набавки, при чему је у обзир узета и квадратура пословног простора и број запослених.

Табела 15. Упоредни преглед планираних и остварених сталних трошкова

Р. бр.	Стални трошкови	Реализација 2016.	План 2017.	Коef 2017/16
1	Трошкови платног промета	600.000	600.000	1,00
2	Трошкови банкарских услуга	50.000	50.000	1,00
3	Услуге за електричну енергију (ЈН)	4.632.514	9.300.000	1,72
4	Лож уље	0	1.500.000	0,00
5	Централно грејање	2.716.511	3.000.000	1,10
6	Услуге водовода и канализације	500.000	1.060.000	2,12
7	Дератизација	0	300.000	0,00
8	Услуге чишћења	850.000	1.680.000	1,98

9	Телефон, телекс и телекакс	1.237.670	1.500.000	1,21
10	Интернет и слично	1.100.000	15.000.000	13,64
11	Услуге мобилног телефона	6.453.546	7.500.000	1,16
12	Остале услуге комуникација	0	2.166.000	
13	Услуге достава	1.136.844	3.000.000	2,64
14	Остале ПТТ Услуге	30.000	50.000	1,67
15	Осигурање зграда	10.772	0	
16	Осигурање возила	636.701	2.706.9400	4,25
17	Осигурање опреме	2.040.000	1.920.000	0,94
18	Осигурање запослених у случају несреће на раду	1.145.625	660.000	0,58
19	Здравствено осигурање	531.602	201.000	0,38
20	Осигурање од одговорности према трећим лицима	60.000	60.000	1,00
21	Закуп нестамбеног простора	70.634.900	88.137.340	1,25
22	Радио телевизијска претплата	0	10.000	0
23	Остали непоменути трошкови	300.000	524.000	1,75
Укупно:		94.666.686	140.925.280	1.49

Економска класификација Стални трошкови обухвата оне трошкове који су неопходни за нормално функционисање RATEЛ-а и обављање свакодневних активности.

Позиције **Трошкови платног промета** су у 2017. години пројектовани у складу са прописима Упрааве за трезор и досадашње реализације. **Позиција Трошкови банкарских услуга** су пројектовани у 2017. години у истом износу као реализација 2016. године, јер се очекује сличан ниво активности. Планирани **Трошкови електричне енергије** у 2017. години су виши у односу на реализацију у 2016. години јер је уговором о закупу са „ЈП „Пошта Србије“ снадбевањем 1-02-4048-16/15-15 од 03.12.2015. године закљученим на три године са почетком важења од 01.02.2016. године трошкови електричен енергије падају на терет RATEЛ-а, те су планирана средства за фактуре које ће доспевати у току 2017. године, као и Уговор о снадбевању електричном енергијом за Добановце и Ниш број 1-02-4047-2/16-15 од 29.01.2016. године који истиче 29.01.2017. године. Из тог разлога планирана је и набавка услуге електричен енергије за обављање послова запослених у КМЦ Добановци и НИШ, а који произлазе из њених надлежности дефинисаних Законом о електронским комуникацијама. Процењена вредност набавке је утврђена на основу потрошње у претходној години и најављене пројекције раста цена електричне енергије висине акцизе која је као новина уведена 2015. године и најављених поскупљења у 2017. години.

Позиција **Лож уље** се односи на набавку лож уља за потребе грејања просторија контролно-мерног центра Добановци у грејној сезони 2016/2017. године. Процењена вредност набавке лож

уља је утврђена на основу потрошње у претходној грејној сезони и на основу увида у ценовнике малопродајних објеката.

Трошкови централног грејања у 2017. години су увећани за 10% у односу на реализацију у 2016. години, за случај веће потрошње и евентуалних поскупљења услуге. **Трошкови водовода и канализације** су планирани у двоструком већем износу у односу на реализацију 2016. година. Ова позиција обухвата средства на име рачуна који ће пристизати у 2017. години пројектованих на бази реализације 2016. године и набавка и допремање воде у стационарни резервоар (бунар) у КМЦ. Ова набавка је неопходна јер се КМЦ Ниш се налази на брду у руралном подручју и снабдева се водом из зиданог резервоара који се пуни атмосферским водама. Током летњих и јесењих месеци тај бунар пресуши и неопходно је да се аутопистернама допрема вода у тај резервоар, а како би била могућа противпожарна заштита објекта КМЦ-а у складу са прописима о заштити од пожара и како би могла да се одржава хигијена и мере заштите на раду. Процењена вредност је одређена увидом у јавно истакнуте малопродајне цене на Интернету.

Трошкови дератизације чине средства за услуге дератизације и дезинсекције унутрашњих и спољашњих површина објекта КМЦ Београд и КМЦ Ниш, због спречавања појава заразних болести и безбедности запослених. Вредност набавке је процењена на основу основу вредности набавки из ранијих година.

Услуге чишћења подразумевају средства за плаћање услуга чишћења и одржавања хигијене службених просторија РАТЕЛ-а ради стварања основних хигијенских услова за рад запослених и ради остваривања законских мера заштите. Вредност набавке процењена је на основу потрошње у претходној години.

Трошкови Телефона, телекса и телефакса су пројектовани у износу који је за 21% већа од процењене реализације 2016. године. Пројекција надокнада трошкова фиксних и мобилних телефона извршена је према: процењеном броју запослених; дозвољеним лимитима за службене мобилне телефоне прописаним од стране директора; као и реализованим просечним утрошцима сагласно броју фиксних телефона. **Услуге мобилног телефона** које су неопходне за обављање службених разговора запослених у процесу вршења редовних активности, планиране су у складу са уговором о пружању услуга мобилне телефоније запосленима број 1-02-4042-2/16-32 од 15.04.2016. године. На позицији **Интернет и слично** су планирани трошкови продужења интернет домена у власништву РАТЕЛ-а за три године у складу са закљученим уговором број 1-02-4048-13/16-4 од 22.07.2016. године. На позицији **Интернет и слично** су планирана и средства за повећање капацитета линка за систем за контролу квалитета интернета и повећање капацитета активног интернет линка у Агенције на 100 Мбит. Поменута набавка је и разлог значајног увећања ове позиције у односу на процењену реализацију за 2016. годину. Наиме, због повећања капацитета интернет линкова које нуде оператори, потребно је повећање

капацитета линка и за мерење квалитета. Повећање капацитета активног интернет линка у Агенције на 100 Мбита је потребно јер је тренутни линк Агенције већ загушен, а планиран је почетак пружања додатних сервиса. Ова позиција обухвата и набавку закупа оптичких влакана ради повезивања интернет линкова Београд – Добановци(Земун) – Ниш са повећаним капацитетом линкова. Процењена вредност набавке је одређена на основу упита и испитивања цена на интернету.

Услуге доставе поште су неопходне ради вршења свакодневних послова РАТЕЛ-а и упућивања исправа и дописа физичким и правним лицима са којима РАТЕЛ свакодневно комуницира писаним путем. Средства су спланирана на основу уговора о преносу поштанских пошиљака број 1-07-122-1/06-2 од 25.01.2016. године и планиране набавке услуга брзе доставе поште. Процењена вредност набавке је утврђена на основу претраге Интернет сајтова фирмама који нуде ову врсту услуге. Планирана су и средства на позицији **Трошкови радио-телевизијске претплате**.

Када је реч о позицијама осигурања, део средстава је предвиђен за покриће обавеза по основу уговора који су већ закључени, док је други део предвиђен за склапање нових уговора за наредни период, по истеку претходних. На позицији **осигурање возила** планирана су средства за потребе службених возила РАТЕЛ-а у складу са уговором о осигурању од ауто-одговорности и каско осигурању моторних возила број 1-02-4047-5/16-53 од 06.04.2016. године који подразумева обавезно осигурање возила у саобраћају као и осигурање од последица крађе возила и осигурање од последица штете настале на возилима. Поред тога, у 2017. години је планирана набавка осигурања моторних возила је неопходна ради испуњења законских обавеза и ради умањења материјалних штета које могу да настану на службеним возилима. Планирана средства за набавку **осигурања опреме** су неопходна ради умањења материјалних штета које могу да настану на опреми у случају крађе, пожара, удара грома, поплаве и слично, а вредност набавке је утврђена према понудама примљеним у поступцима набавки у претходном периоду. Планирана су и средства за набавку услуге **Осигурања запослених** ради побољшања личне сигурности запослених, а поготово када се узме у обзир да доста запослених обавља теренске послове. На позицији **Здравствено осигурање** планирана су средства по основу уговора о путном осигурању запослених број 1-02-4047-5/16-51 од 12.04.2016. године који истиче у априлу 2017. године, па је планирана нова набавка услуге путног осигурања ради смањења евентуалних трошкова и штете за које би РАТЕЛ могао да буде одговоран ако се запосленима деси повреда или други здравствени проблем на службеном путовању. На позицији **Осигурања од одговорности према трећим лицима** планирана су средства за набавку услуге осигурање од одговорности из делатности оцењивања усаглашености РиТТ опреме. Набавка осигурања од одговорности из делатности оцењивања усаглашености РиТТ опреме је неопходна из разлога што, у складу са тачком 6. Прилога 5. Правилника о РиТТ опреми, РАТЕЛ као именовано тело

за оцењивање усаглашености РиГТ опреме мора да буде осигуран од одговорности за штету за послове које обавља као именовано тело.

Највећи део сталних трошкова се односи на **Закуп нестамбеног простора**. Планирани износ закупа у 2017. години обухвата средства по основу уговора о закупу са ЈП „Пошта Србије“ број 1-02-4048-16/15-15 од 03.12.2015. године који важи од 01.02.2016. године. У саставу RATEЛ-а се налазе и *Контролно-мерни центри у Добановцима и Нишу*, који су према одлуци Министарства за капиталне инвестиције од 27.12.2005. под бројем 40405-71/2005-01, уступљени RATEЛ-у на коришћење и управљање. Зграде комплекса Контролно мерног центра „Београд“ у Добановцима користе се по основу уговора бр. 03-3491-144/12-7 од 02.11.2012. године који је закључен са Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије, а на основу Закључка Владе Републике Србије (05 Број: 464-4377/2011) којим је одређено да се за корисника на непокретностима у својини Републике Србије које чине објекти Контролно мерног центра „Београд“ одреди RATEЛ. Зграда комплекса Контролно мерног центра „Ниш“ у Нишу – брдо „Камаре“, користи се по основу уговора бр. 03-405-2/11-18 од 29.10.2013. године који је закључен са Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије, а којим је RATEЛ-у пренето право коришћења на непокретностима у државној својини уз накнаду.

Такође, део средстава на овој позицији је предвиђено за закуп простора за смештање пријемне антене и даљински управљање станице на основу закључених уговора са Војно-медицинском академијом. Планирана су и средства за реализацију Уговора о повезивању два оптичка влакна број 1-02-4042-2/14-46 од 14.07.2014. године, затим Уговора о повезивању локација број 1-02-4042-2/14-47 од 14.07.2014. године и Уговора о закупу отичких влакана за КМЦ Ниш 1-02-4042-2/14-48 од 14.07.2014. године. Планирана су и средства за реализацију уговора о закупу за објекте у Нишу 1-02-4048-5/16-5 од 21.06.2016. године. Планирана су и средства за закупнину за најам локација на којима RATEЛ инсталира мерну опрему за потребе мониторинга РФ спектра и сензора за мерење нејонизујућег зрачења. Планирана су и средства за закуп оптичких влакана и то: закуп оптичких влакана у Београду-Земуну (интернет линк), 2VPN оптички Е-вод у Земуну-Добановцима и Закуп оптичких влакана у Нишу (интернет линк). Вредност набавке је одређена на основу важећих уговора при чemu су износи увећани због потребе за повећањем капацитета линкова.

На позицији Закуп нестамбеног простора се евидентирају и трошкови чувања архивске грађе у универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у складу са Уговором о остави архивске грађе број 1-02-4042-6/14-10 од 01.05.2014. године који истиче у 2017. години, те је због тога планирана и нова набавка услуге оставе архивске грађе RATEЛ-а, чија је вредност процењена на основу досадашњих уговора.

На позицији **Остали непоменути трошкови** предвиђена средства за добијање потребних података од стране Агенције за привредне регистре и сл. Планирана су и средства за уклањање непотребних халонских апарат из објекта КМЦ Београд јер је постојећим Законом о безбедности и противпожарној заштити РАТЕЛ-у није дозвољено користи халонске апарате за гашење пожара. Најновијим увидом у стање противпожарне заштите од стране овлашћених лица надлежних за проверу ПП апарат скренута је пажња да халонске апарате треба уклонити.

5.8. Трошкови службених путовања

Трошкови путовања у 2017. години пројектовани су у износу од **17.940.000** динара.

У планирању се водило рачуна о процењеној реализацији у 2016. години, обавезама које ће доспети у 2017. години у складу са закљученим уговорима о набавци и нових набавки чија је реализација планирана у 2017. години.

Табела 16.

Упоредни преглед планираних и реализованих трошкова путовања

Рб	Трошкови путовања	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коф 2017/16
1	Трошкови путовања	17.940.000	17.940.000	1,00
	Укупно	17.940.000	17.940.000	1,00

По чл. 8 Закона РАТЕЛ је у обавези да сарађује са надлежним регулаторним и стручним телима држава чланица Европске уније и других држава ради усаглашавања праксе примене прописа из области електронских комуникација и подстицања развоја прекограницчких електронских комуникационих мрежа и услуга и да учествује у раду међународних организација и институција у области електронских комуникација, у својству националног регулаторног тела у области електронских комуникација.

Због специфичности послова који ће се обављати и које већ обављају запослени у РАТЕЛ-у, нарочито је неопходно истаћи потребу практичног образовања и усавршавања запослених, у земљи и иностранству, у области регулације тржишта електронских комуникација, које се веома брзо развија.

У вези са одmrзавањем Споразума о стабилизацији и придрживању и добијањем статуса кандидата за чланство у ЕУ, намеће се обавеза учествовања на већем броју комитета ЕК и ЕУ, као што су: Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC), Independent Regulators Group (IRG), Communications Committee (COCOM), Radio Spectrum Committee (RSC),

Radio Spectrum Policy Group (RSPG). У мају 2012. РАТЕЛ је примљен у BEREC, као земља посматрач, са циљем учествовања у његовим активностима, давања доприноса побољшању аката које BEREC усваја и њиховој имплементацији у области електронских комуникација у Републици Србији. Активности BEREC-а су интензивне током године и своде се на рад у три нивоа: пленарни односно генерални, контакт-група и експертски ниво. Пленарни ниво чине руководиоци националних регулаторних тела 27 европских земаља, укључујући и земље кандидате за придрживање ЕУ, које имају статус посматрача. Контакт групу чине заменици или помоћници директора европских регулаторних тела а експертски ниво - стручњаци унутар регулаторних тела који су груписани у 11 радних група (net – neutrality, cost accounting, regulatory affairs, economic topics and prices, roaming....). Током године одржава се 8 редовних састанака BEREC-а за прва два нивоа, у различитим европским земљама и неколико ad-hoc за експертски ниво. То ће захтевати додатне обавезе континуираног праћења рада овог европског регулаторног тела, на редовним састанцима и work shop-овима за земље које треба доследно да примене постојећу европску праксу, те је из тих разлога неопходно предвидети довољно средстава за трошкове службених путовања, како би се одговорило на задатке који су нам постављени као представнику Републике Србије у обвој области. Поред тога, РАТЕЛ је у септембру 2012. године, на трећој генералној скупштини BEREC-а, постао пунопрани члан IRG-а (Independent Regulatory Group). Како се састанци IRG-а одржавају непосредно пре BEREC-а, учешће представника РАТЕЛ-а на њима ће се подразумевати.

Планирана путовања су највећим делом везана за регионалну сарадњу регулаторних тела, која је већ институционализована у региону. Сврха је упознавање и размена искустава у раду са другим агенцијама. УО је планирао посете својих чланова и осталих запослених појединим агенцијама, респектујући чињеницу да активност и резултати РАТЕЛ-а у многоме зависе од оспособљености и могућности даљег едуковања њених запослених. У регионалној сарадњи са суседним земљама, од посебног значаја су билатерални сусрети регулаторних тела и њихова континуирана координација, са циљем решавања конкретних проблема у коришћењу радио-фрејквенцијског спектра. Несметан рад у спектру, један је од основних предуслова за успешно функционисање пре свега Контроле лета и великог броја емитера у Републици Србији. Регионална координација регулаторних тела такође подразумева и активности које се односе на пројектовање и израду адекватних планова за коришћење спектра, за шта је неопходно истовремено присуство више стручњака, различитог образовног профила.

Треба нагласити да се регионална сарадња често организује уз присуство представника регулатора из неке од земаља чланица ЕУ или представника Европске Комисије, а са циљем конкретне примене препорука и директиве ЕУ, истовремено респектујући национално законодавство. Имајући у виду да је Закон о електронским комуникацијама усклађен са препорукама ЕУ, као и чињеницу да је члановима од 59-71 овог Закона РАТЕЛ-у уведена обавеза регулације релевантних тржишта на којима постоји оператор са значајном тржишном

снагом, биће неопходни и тренинзи запослених у практичној примени механизама регулације тржишта. Због саме области електронских комуникација, чије регулисање захтева мултидисциплинарни приступ и сарадњу, на неким тренинзима и семинарима потребно је заједничко присуство инжењера, економиста и правника.

РАТЕЛ је такође сагледао динамику организовања семинара и конференција које се одржавају у земљама у окружењу и Европи, стручних скупова и work shop-ова из области регулације телекомуникационог тржишта у организацији: Cullen International (пројекат – Мониторинг сектора електронских комуникација у земљама у развоју), Европске комисије и ECTA (European Competitive Telecommunications Association), као и редовне сесије које организују: Међународна унија за телекомуникације (ITU), Европска конференција пошта и телекомуникација (CEPT) и Европски институт за стандардизацију у телекомуникацијама (ETSI). Напомињемо да учешће на скуповима у организацији CEPT представља последицу законом уведене обавезе да се врши међународна координација техничких услова рада телекомуникационих мрежа и уређаја. Неопходност присуства на састанцима у организацији ITU је такође последица активног чланства које наша земља има у овој међународној организацији и потребе да се међународне смернице и координација у области електронских комуникација имплементирају у Републици Србији. Такође, припајање РАПУС-а условило је и надлежности РАТЕЛ-а у области поштанског саобраћаја и регулаторних активности у сфери тржишта поштанских услуга. У складу са тим, Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге, сарађује са Међународним бироом Светског поштанског савеза (UPU), Европским комитетом за поштанску регулативу (CERP) и Групом европских регулатора за поштанске услуге (ERGP). Представници Рател-а имају прилику да учествују на састанцима радних група Светског поштанског савеза који се односе на теме од значаја за поштанску регулативу, као и учешће у активностима радних група CERP-а, а као посматрачи и у раду радних група ERGP-а.

Иначе, планираним средствима су обухваћена средства за реализацију уговора закљученим у току 2016. године, а који истичу у току 2017. године, то: о уговор за услугу посредовања при резервацији хотелског смештаја у земљи, уговора о авио услугама при куповини авио карата за службена путовања у иностранство и говор о набавци услуга - посредовање при резервацији хотелског смештаја у иностранству. Такође, како ови уговору истиче у току следеће године планом набавки су планирана и средства за спровођење нових набаваку у 2017. години. Планом набавки планиран су средства за услуге посредовања при резервацији хотелског смештаја у земљи и иностранству и куповини авио карата. за службена путевања у земљи и иностранству, а све према годишњем плану службених путовања. Процењена вредност набавке је утврђена на основу потрошње у претходној години и на основу увида у ценовнике на Интернету.

РАТЕЛ сарађује са свим међународним ентитетима из домена регулаторне активности у поштанском сектору, а посебно са поштаним регулаторима земаља у окружењу.

5.9. Услуге по уговору

Трошкови услуга по уговору у 2017. години пројектовани су у износу од **192.607.520** динара. Овом групом трошка обухваћене су: услуге превођења; услуге образовања и усавршавања запослених; услуге штампања; објављивање тендера; услуге ревизије финансијских извештаја; угоститељске услуге; репрезентација и ангажовање лица по уговорима о повременим и привременим пословима; услуге одржавања рачунара; услуге израде софтвера и сајта РАТЕЛ-а; котизација за семинаре за стручна саветовања; трошкови чланства у међународним организацијама; услуге информисања; остале стручне услуге; трошкови репрезентације и остале опште услуге. Износ ових трошка пројектован је у складу са Планом набавки. Наиме, РАТЕЛ је у претходном периоду водећи рестриктивну трошковну политику, одустаја од набавки услуга потребних за обављање законом прописаним надлежности. Обављање послова из делогруга послова поверилих РАТЕЛ-у захтева улагања, те су Планом набавки предвиђене набавке стручних услуга, које су у наставку набројане.

Табела 17.

Упоредни преглед планираних и реализованих услуга по уговору

Услуге по уговору	Реализација 2016.	План 2017.	Коеф. 2017/2016
Услуге превођења	600.000	1.776.000	2,96
Услуге за израду софтвера	9.273.308	3.239.200	0,35
Рачуноводствене услуге	0	576.000	
Услуге одржавања рачунара	254.745	294.000	1,14
Услуге образовања и усавршавања запослених	2.500.000	5.056.900	2,02
Котизација за стручна саветовања	3.000.000	3.492.000	
Издаци за стручне испите	300.000	500.000	
Остали издаци за стручно образовање	1.500.000	1.580.000	1,05
Остале услуге штампања	6.200.000	13.720.000	2,14
Услуге информисања јавности	0	8.040.000	
Односи са јавношћу	1.422.000	2.040.000	1,43
Остале медијске услуге	0	7.680.000	
Објављивање тендера и информативних огласа	7.255.094	2.100.000	0,28
Услуге ревизије	378.000	1.175.000	3,11
Правно заступање пред домаћим судовима	768.034	5.700.000	7,42

Услуге вештачења		1.200.000	
Остале стручне услуге	120.000.000	125.226.320	1.04
Угоститељске услуге	364.507	1.984.000	5,44
Репрезентација	1.145.381	2.790.000	2.44
Поклони		240.000	
Остале опште услуге	3.069.012	4.651.700	1.52
Укупно:	158.030.081	192.607.520	1,21

На позиција **Услуге превођења** су предвиђена средства за набавку превођења докумената страних држава и међународних организација са којима Агенција сарађује, превођења прописа Европске уније из области телекомуникација у процесу придрживања Србије ЕУ, као и превода релевантних докумената и материјала које доноси или припрема РАТЕЛ. Републичка агенција за електронске комуникација је у мају 2013. године примљена у BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), као земља посматрач, и у циљу учествовања у активностима BEREC-а, IRG (Independent Regulators Group), Communications Commitmee (COCOM), Radio Spectrum Committee (RSC), Radio Spectrum Policy Group (RSPG) неопходно је достављање свих аката преведених на енглески језик.

Износ на позицији **Услуге за израду софтвера** обухвата средства за покриће обавеза по основу услуга одржавања и надоградње софтвера за магацинско пословање ради продужења лиценци, одржавања и надогадње постојећег софтвера. Даље, планирана је и набавка израда и одржавање Интернет презентације израде и одржавања веб сајта који је неопходан за обавештавање јавности у складу са подацима који треба да буду јавно доступни у складу са нацртом новог Закона о електронским комуникацијама.

На позицији Рачуноводствене услуге планирана су средства за набавку услуге књиговодствене агенције. Наиме, Државна ревизорска институција у свом Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања РАТЕЛ-а за 2015. годину, број 400-1186/2016-07/9, препоручила Агенцији да своје пословне књиге за 2016. годину и на даље води у складу са Законом о рачуноводству, Правилником о садржини и форми образца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике, Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Износ на позицији **Услуге одржавања рачунара** се односи на потенцијалне обавезе које ће доспети у 2017. години за одржавање рачуноводственог програма који се користи за вођење књига и састављање финансијских извештаја РАТЕЛ-а.

Услуге образовања и усавршавања запослених су планиране у износу који је за значајно веће у односу на претходну годину. Ова позиција обухвата средства за реализацију уговора о обуци CCNA Routing and Switching број 1-02-4047-17/16-26 од 08.08.2016. године, уговора о обуци Cisco CCNP Switching број 1-02-4047-17/16-27 од 08.08.2016. године, Уговор о обуци MSCE SQL 2014 Business Intelligence број 1-02-4047-17/16-27 од 08.08.2016. године. Такође, позиција делом обухвата и школарине за за мастер и докторске студије за запослене из области од интереса за рад РАТЕЛ-а. Планиран су и средства за **обуке у области информационих технологија** због константног усавршавања запослених у служби за е-РАТЕЛ и запослених који се баве контролом квалитета мрежних сервиса (обука би подразумевала похађања CISCO курсева и друго). Процењена вредност набавке је утврђена на основу досадашњих уговора. Планирна је и набавка услуге стручна обука запослених на пословима **контроле квалитета услуга** за потребе стручног усавршавања запослених који се у Служби за контролу баве пословима контроле квалитета услуга у следећим областима: Квалитет сервиса (QoS) у фиксним и мобилним мрежама. CCNA ваучери за послагање за 5 полазника. Један CCNA курс. Процењена вредност у складу са ценама са сајта. Планирана су и средства за набавку **услуга курсева страних језика** ради стручног оспособљавања запослених. Процењена вредност набавке је утврђена на основу ценовника потенцијалних понуђача постављених на Интернету. Планирана је и набавка услуга обуке за запослене у области информационе безбедности, ради стручног оспособљавања запослених. Процењена вредност набавке је утврђена на основу ценовника потенцијалних понуђача постављених на Интернету.

На позицији **Котизација за семинаре** планирана су средства за учешће запослених на: семинарима, обукама и стручном усавршавању у земљи и иностранству, стручним саветовањима из области рада РАТЕЛ-а то: **области права, финансија, рачуноводства и јавних набавки телекомуникација, поштанских услуга, информационе безбедности, учешћа на семинирима** који се организују ради стручног усавршавања, праћења најновијих измена прописа чији је крајњи циљ побољшање квалитета услуге и поштовање законитости рада.

Планирана су и средства на позицији **Издачи за стручне испите** за државни стручни испит и сл.

Остали издаци за стручно усавршавање чине средства за уплату на име чланарина у стручним савезима и друштвима као што су Савез рачуновођа, инжењерска комора и сл., обухватају и средства за чланарине у међународним организацијама сајбер безбедности у складу са предлогом Закона о информационој безбедности.

На позицији **Остале услуге штампања** која се односи се на трошкове штампања брошура, информатора, материјала за презентације, штампање часописа Телекомуникације и сл.. С тим у вези предвиђена средстава за покриће обавеза по основу уговора број 1-02-4042-11/14-21 од 22.08.2014. године, а важи до 21.08.2017. године за израду прелома штампе и 1-02-4044-10/14-

10 од 14.10.2014. године за услуге штампања. Имајући у виду потребе за свакодневним штампањем аката за потребе обављања редовних послова у просторијама агенције, планирана су средства за набавку услуге **штампања** која подразумева потпуну услугу штампања укључујући испоруку тонера и папира, одржавање штампача у Агенцији као и изнајмљивање нових штампача у складу са потребама. Такође, имајући у виду, истицање уговора у 2017. години, планирана су средства за набавку услуге **израде прелома и припреме за штампу**. Набавка се спроводи због потребе за преломом и графичком припремом материјала које ће РАТЕЛ објављивати у електронском и штампаном облику, а намењени су грађанима, привреди и релевантним институцијама и организацијама. Планирана су и средства за набавку услуге штампарије ради израде штампаних материјала (коверте, меморандуми, обрасци, папир за дозволе, материјал за писање, извештаји и др.) и публикација које издаје агенција.

Услуге информисања јавности обаухватају средства за набавку услуга **информисање јавности о сајбер безбедности и ризицима** је неопходна за рад Националног центра за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима, чије се завршетак очекује крајем 2016. године, као и средства за набавку услуге организовања конференција ради организације **међународне конференције европских регулатора** која се одржава у Београду, а чији је РАТЕЛ домаћин.

На позицији **Услуге односа са јавношћу** планирана су средства за: **услуге медијске архиве са мониторингом медија и услуге односа са јавношћу у кризним ситуацијама**, ове набавке су неопходне како би РАТЕЛ пратио догађања у области електронских комуникација и био у стању да на време уочи и одговори на новинске текстове у којима се РАТЕЛ помиње или се јавно постављају апитања из делокруга рада електронских комуникација.

На позицији **Рекламе и пропаганде** планирана су средства за набавку услуге израде **рол ап** **банера** са одговарајућим логотипима и садржајем за потребе промотивних кампања, приликом организације међународних скупова, као и промотивних активности везаних за рад Националног ЦЕРТ-а.

На позицији **Остале медијске услуге** планирана су средства за **израду електронских материјала и мултимедијалних садржаја** у циљу обавештавања и едукације јавности на теме везане за области из делокруга рада.

Средства на позицији **Објављивање тендера и информативних огласа** у штампаним медијима предвиђена су за објављивање тендера, конкурса за издавање дозвола за емитовање телевизијског и радио програма, за објављивање аката у јавним службеним гласилима, обавештавања јавности о променама у нумерацији, о увођењу преносивости бројева, што је врло важан догађај за развој конкуренције у сектору телекомуникација и РАТЕЛ планира да га

додатно промовише, јер ову могућност од прошле године имају и корисници фиксне телефоније. Набавка услуга оглашавања је неопходна како би RATEL користио услуге оглашавања на које је обавезна и које прописује Закон о електронским комуникацијама у случају издавања дозвола, објављивања јавних позива доделу лиценци и фреквенција, као и за едукацију и заштиту корисника, путем јавног информисања у медијима и сличних послова. Један број огласа објављује се и у писаним медијима који се издају у иностранству, што је утицало на висину предложених средстава. На овој позицији су планирана средства за реализацију уговора са **Службеним гласником** број 1-02-403-367/11-7 од 07.07.2011. године којим је утврђено да се након што вредност извршених услуга достигне износ уплаћеног аванса оглашивач ће уплатити нови износ аванса у висини износа који споразумно утврде обе уговорне стране.

Средства на позицији **Услуге ревизије** се планирају у складу са чланом 27. став 2 Закона, према коме годишњи финансијски извештај RATEL-а подлеже ревизији од стране независног овлашћеног ревизора.

Планирани износ на позицијама **Правно заступање пред домаћим судовима** је намењен за спорове са телекомуникационим операторима покренутих против донетих одлука и решења из надлежности RATEL-а. Наime почев од 2010. године RATEL је тужило више оператора и појединача због донетих одлука из своје надлежности. RATEL, у складу са законом, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, одлучује решењем о правима и обавезама оператора и корисника (члан 22 Закона). RATEL је овлашћен да, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, донесе решење којим се утврђује заједничко коришћење, укључујући и расподелу трошкова, узимајући у обзир претходна улагања, подстицање даљих улагања и могућност повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике (члан 51 Закона). Ако оператори електронских комуникација не постигну договор у вези са међуповезивањем, односно приступом, у року од 60 дана од дана почетка преговора, и када је то неопходно ради заштите интереса крајњих корисника или обезбеђивања интероперабилности електронских комуникационих мрежа и услуга, RATEL, на захтев заинтересоване стране или по службеној дужности, доноси решење којим се утврђује међуповезивање, односно приступ, укључујући техничке и комерцијалне услове (члан 53 Закона). Када RATEL, на основу претходно спроведене анализе тржишта, утврди непостојање делотворне конкуренције на релевантном тржишту (као и на уско повезаном тржишту), решењем одређује оператора који, појединачно или заједно са другим операторима, на том тржишту има значајну тржишту снагу (члан 62 Закона). **Све претходно наведене обавезе, као и многе друге, су предмет честих спорова између оператора и RATEL-а.** С обзиром на све интензивнију активност на тржишту телекомуникација и значајнију улогу RATEL-а у регулацији овог тржишта, очекује се да и следеће године буде значајан број жалби на решења

РАТЕЛ-а. На позицији **Правно заступање пред домаћим судовима** планирана су средства за реализацију уговора број 1-02-4048-11/16-7 од 20.07.2016. године за пружање услуга заступања РАТЕЛ-а пред судовима и другим органима и пружање друге правне помоћи од стране адвоката. С обзиром да наведени уговор истиче у 2017. години неопходно је спровести нову набавку због потребе предузимања процесних радњи у судским поступцима који су у току и судским и другим поступцима који могу да настану у вези са обављањем делатности Агенције у 2017. години. Оправданост набавке проистиче из разлога одласка запослених на породиљско одсуство и забране запошљавања у јавном сектору.

Процењена вредност набавке је дата према цени из Уговора чија је реализација у току и великој вредности спорова које Агенција тренутно има или може имати.

На позицији **Услуга вештачења** планирана су средства за набавку услуга *вештачења пред судовима* коју је потребно спровести због утврђивања или додатног појашњења одређених чињеница у поступцима пред судовима који су у току и који могу да настану у вези са обављањем делатности Агенције, давањем независног и стручног мишљења од стране вештака, ради разјашњавања околности о којима суд нема доволно стручних знања, као што је то случај у области електронских комуникација.

Остале стручне услуге представљају значајну ставку у Финансијском плану за 2017. години и имају највећи удео у услугама по уговору. Велики износ на овој позицији је последица обавеза по закљученим уговорима које ће доспети у 2017. години, као и нових набавки које РАТЕЛ планира да покрене у 2017. години како би се реализовала набавка услуга потребних за испуњење законом дефинисаних надлежности. Што се тиче, реализације обавеза по постојећим уговорима, предвиђена су средства за реализацију уговора о **ангажовању лица за безбедност и здравље на раду** број 1-02-4047-3/16-15 од 25.02.2016. године којим је уговорена набавка услуга ангажовања „лица за безбедност и здравље на раду“ у складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду РАТЕЛ-а, на период од три године. Планиран су и средства за реализацију уговора о пружању услуге **израде Акта о процени ризика** 1-02-4047-3/16-15 од 25.02.2016. године. Планирана су и средства за реализацију уговора о изради студије изводљивости мреже сензора за праћење квалитета дигиталне телевизије. Затим средства за реализацију **Уговор о изради и увођењу "LRIC" МОДЕЛА** број 1-02-4042-13/16-23. Уговор о изради студије изводљивости формирања националне лабораторије R&TT опреме. Планиран су и средства за реализацију набавке индикатори о употреби информационо комуникационих технологија у Републици Србији. Истраживање степена задовољења потреба корисника поштанских услуга, Услуге књиговодствене агенције. Планирана су и средства за анабавку услуга техничке контроле пројектне документације и стручног надзора за изградњу 68 (20+45+3) локација на којима се мониторише ЕМ спектар са новим КМЦ Београд и КМЦ Војводина. Вођење пројекта изградње локација, координација пројекатаната и извођача радова, извештавање о прогресу реализације. Редовно извештавање инвеститора. Процењена вредност на основу информација са тржишта. Даље, планиран је набавка **Консултантске услуге на реализацији пројекта изградње система за мониторинг**. Наиме, Агенција у плану за 2017,

2018 и 2019. годину има изградњу мреже станица за мониторисање РЕ спектра и система за мерења нејонизујећег зрачења. У циљу праћења реализације предметног пројекта потребно је ангажовати стручњаке јер Агенција не поседује кадрове потребног профиле како би исто било урађено. Процењена вредност је дата на основу предпоставки о обиму ангажовања по овом пројекту и цена на тржишту. Планирана су и средства за услуга **техничког прегледа грађевинских објеката**, тј. изграђених локација за потребе мобниторисања ЕМ спектра. Планиран су и средства за набавку услуге Ревизије регулаторних извештаја оператора за значајном тржишном снагом у складу са чл.68 Закона о електронским комуникацијама ("Службени Гласник РС број 44/10, 60/13-УС, и 62/14) и чл. 49 Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација ("Службени Гласник РС број 52/11). Планирана су и средства за набавку **Студија о прорачуну стопе WACC за 2016. годину за операторе са значајном тржишном снагом**. Набавка Студије о прорачуну стопе WACC за 2016. годину за операторе са значајном тржишном снагом је неопходна за потребе утврђивања стопе приноса на ангажовану имовину односно висине стопе трошкова капитала. У складу са Правилником о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране телекомуникационих оператора са значајним тржишним уделом („Службени Гласник РС, бр. 55/11“) стопа приноса на ангажовану имовину се израчунава применом просечне пондерисане стопе трошкова капитала (WACC). Израчунавање стопе WACC по међународно прихватљивој методологији је неопходан услов за адекватно утврђивање продајних цена телекомуникационих услуга код оператора са значајном тржишном снагом. Препорука независног ревизора је да РАТЕЛ сваке године утврђује стопу WACC да би се избегле произвољне калкулације од стране оператора са значајном тржишном снагом. Набавка консултантских услуга везаних за израду софтвера за прорачун "margin squeeze" код утврђивања цена услуга везаних у пакете је неопходна из разлога што је, у складу са чланом 71. Закона о електронским комуникацијама, РАТЕЛ операторима са значајном тржишном снагом на малопродајним тржиштима одредио меру контроле цена услуга везаних у пакете. Да би РАТЕЛ могао да исконтролише да ли постоје маказе цена ("margin squeeze") приликом формирања цена пакета, потребно је развити посебну методологију која би поуздано могла да утврди да ли постоји ценовно истискивање профита од стране оператора са значајном тржишном снагом. Планиран је набавка индикатори о употреби информационо комуникационих технологија у. Планирана су и средства за набавку услуге **анализа утицаја постепене либерализације на тржиште поштанских услуга у Републици Србији**. Један од основних задатака РАТЕЛ-а у наредној години биће припрема тржишта за постепено смањивање резервисаног сервиса. Узимајући у обзир ситуацију где је одлуку тог типа потребна одређена прпрема у смислу анализе ефеката на таржиште поштанских услуга. Напомињемо чињеницу да је либерализација тржишта једно од мерила за отварање поглавља 3 у преговорима са Европском унијом. **Израда студија из области електронских комуникација, поштанских услуга и информационих технологија** се предвиђа из разлога очекиваног доношења новог Закона о електронским комуникацијама и новог Закона о поштанским услугама почетком 2017. године као и примене Закона о информационој безбедности који је донет почетком 2016. године. Ради правилне имплементације нових регулаторних мера за очекивати је да ће бити потребно ангажовање стручних лица по појединим темама из ових области.

Испитивање јавног мњења у вези са дигиталном писменошћу и познавањем информационе безбедности, Набавка услуга Испитивање јавног мњења је неопходна за планирање будућих активности везаних за едукацију јавности, као и припрему кампања у оквиру послова Националног ЦЕРТ-а. Помоћ у изради билтена и других информативних материјала РАТЕЛ-а Због нових надлежности које је РАТЕЛ добио, као и очекиваних промена у регулаторном оквиру, неопходно је у наредном периоду повећати број информативних материјала, а за шта је потребно ангажовати екстерну помоћ.

Планирана су и средства на позицији **Угоститељске услуге** за реализацију уговор број 1-02-4047-11/15-10 од 12.01.2016. године као и за покретање нове набавке угоститељских услуга. Средства су неопходна ради реализације обавеза РАТЕЛ-а које постоје приликом посете и радних састанака са представницима домаћих и иностраних државних органа и представницима међународних организација, као и ради реализације прославе дана РАТЕЛ-а и стручних скупова које организује РАТЕЛ.

Трошкова репрезентације су планирани за потребе реализације уговора број 1-02-4047-10/16-11 од 28.04.2016. године којим је уговорена испорука материјала за потребе кафе-кухиње РАТЕЛ-а, као и уговора 1-02-4048-12/16-5 од 21.06.2016. године за испоруку воде за пиће у балонима. С обзиром да наведени уговори истичу у 2017. години планирана су средства за нову набавку. Набавка је неопходна за свакодневни рад кафе кухиње, а како би се вршили послови репрезентације и послуживања напитака током радних и пословних састанака на којима поред запослених у Агенцији учествују представници државних органа, међународних организација и привредних субјеката са којима Агенција сарађује. Процењена вредност је утврђена на основу потрошње у претходној години.

На позицији **Поклони** планирана су средства за набавку пригодних поклона за пословне партнere и госте из иностранства за 2017. годину.

Остале опште услуге обухватају углавном средства за физичко техничко обезбеђење објеката Контролно-мерни објекат Ниш и Контролно-мерни објекат Добановци, а у складу са уговором број 1-02-4042-1/16-26 од 23.03.2016. године.

5.10. Специјализоване услуге

Трошкови специјализованих услуга су планирани у износу од **3.174.000,00** динара.

Табела 18.

Упоредни преглед планираних и реализованих трошкова специјализованих услуга

Специјализоване услуге	Реализација 2016.	План 2017.	Коef 2017/2016
Услуге систематског прегледа запослених	1.288.990,00	2.640.000,00	2,05
Услуге очувања животне средине		534.000,00	
Укупно:	1.288.990,00	3.174.000,00	2,46

Средства су определена за набавку услуге **систематског прегледа запослених** ради испуњавања обавеза предвиђених прописима о безбедности и заштити на раду. Процена вредности набавке је утврђена на основу претраге Интернет сајтова здравствених установа које нуде ову врсту услуге. Такође, у складу са одредбама новог Правилника о раду, планирана су и средства за набавку услуге оцене тежине болести запослених. Планирана је и набавка **био-хемијске анализе воде** у локалној водоводној инсталацији КМЦ Ниш. Праћење исправности воде у локалној инсталацији КМЦ Ниш је неопходна обзиром да се КМЦ Ниш налази на брду у руралном подручју и снабдева се водом из зиданог резервоара који се пуни изворском и атмосферским водама. Током летњих и јесењих месеци тај бунар пресуши и неопходно је да се ауто-цистернама допрема вода у тај резервоар како би могла да се одржава хигијена, у складу са прописима о заштити од пожара и мере заштите на раду. Процењена вредност је одређена увидом у јавно истакнуте малопродајне цене на Интернету. Планирана су и средства за услугу кошења зелених површина и резања и уклањања грања и шибља. Набавка услуге одржавања зелених површина у ноба КМЦ из безбедносних и естетских разлога, ради лакше проходности и заштите запослених од опасних инсеката. Такође, RATEЛ је у обавезни да одржава проходним прилаз каналу за отпадне воде. Процењена вредност набавке је утврђена на основу ценовника ЈКП.

5.11. Текуће поправке и одржавање

Трошкови текуће поправке и одржавања у 2017. години пројектовани су у износу од **63.167.750** динара. Део ових трошкова се односи на одржавање објекта Контролно-мрених центара у

Добановцима и Нишу и опреме у њиховом саставу, пре свега специјализованих мерних и контролних инструмената и одржавање стубова и припадајуће опреме. У начелу, ради се о позицијама које је тешко прецизно планирати, али је због могућих кварова и потребе одржавања постојеће опреме потребно предвидети одређена средства. Средства су планирана узимајући у обзир обавезе по основу раније закључених уговора и средства у складу са предвиђеним набавкама у 2016. години.

Табела 19. Упоредни преглед планираних и реализованих текућих поправки и одржавања

Текуће поправке и одржавање	Реализација 2016.	План 2017	Коef. 2017/2016
Радови на водоводу и канализацији		6.600.000	
Текуће поправке и одржавање осталих објеката	7.936.500	11.100.000	1,40
Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	643.347	4.152.000	6.55
Рачунарска опрема	7.669.911	29.882.750	3.90
Опрема за комуникацију	432.000		
Опрема за домаћинство и угоститељство	108.640	360.000	3,31
Текуће поправке и одржавање мерних и контролних инструмената	1.680.000	9.060.000	5.39
Текуће поправке и одржавање опреме за јавну безбедност	360.000	2.013.000	5,59
Укупно:	18.821.398	63.167.750	3,36

На позицији Радови на водоводу и канализацији планирана су средства за *реконструкцију водоводне мреже и противпожарне мреже* у КМЦ „Београд” у Добановцима. Водоводна мрежа и противпожарна мрежа су потпуно дотрајали услед старости. Не постоји прописани притисак у цевима и долази до кршења прописа о противпожарној заштити. Потребно је реконструисати целу мрежу, а ради спречавања настајања веће штете, поготово што је значајан део инсталације од азбестних цеви које су дотрајале и које су опасне по животну околину. Вредност набавке је утврђена увидом у јавно истакнуте ценовнике на интернету.

Позиција **Текуће поправке и одржавање осталих објеката**, односе се на обавезе по постојећим уговорима и планираним набавкама у 2017. години. Планирана су средства за покриће обавеза по двогодишњем уговору о пружању услуге одржавања антенских система и стубова (Добановци и Ниш) број 1-02-4042-29/15-16 од 25.12.2015. године. Планирана су средства за реализацију уговора о пружању услуга одржавања КМЦ Београд и КМЦ Ниш број 1-02-4047-25/15-17 од 25.01.2016. године. Планиран су и средства за реализацију уговора о одржавању објеката КМЦ "БЕОГРАД" и КМЦ "НИШ" број 1-02-4042-1/16-26 од 23.03.2016. године, као и уговор о извршењу услуге (кошење зелених површина Ниш) број 1-02-4048-7/16-5

од 11.07.2016. године. Одржавање КМЦ Београд и КМЦ Ниш, за две године и Редовно одржавање и поправке пумпи за воду у КМЦ Ниш, за две године и зграда пројекта и постављање нове трафо станице за потребе КМЦ у Добановцима чије је закључивање у току. Планирана су и средства за нове набавке, и то за услуге поправке и одржавања спољашњих локалних инсталација КМЦ Ниш ван објекта, а које нису везане за градску мрежу. Инсталације су у целости локалне и служе само за потребе КМЦ Ниш. Набавка одржавања КМЦ Ниш је неопходна ради отклањања кварова, а како би се омогућило безбедно коришћење објекта и стварање услова за рад запослених у Контролно мерним центрима. Набавка одржавање и поправке пумпи за воду у КМЦ Ниш је неопходна ради одржавања и сервисирања пумпи које служе за снадбевање водом објекта у КМЦ Ниш. Објекат се налази у руралном подручју и то је једини начин за снадбевање водом, која је неопходна и ради предузимања мера заштите од пожара у складу са прописима Републике Србије.

Процењена вредност набавке је утврђена према потрошњи у претходним годинама, на основу ценовника доступних на Интернету и врсте и старости пумпи које се користе у КМЦ Ниш.

Средства на Позицији Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај су потребна за одржавање возног парка РАТЕЛ-а, нарочито половних возила контролно-мерних центара добијених из донација. На овој позицији део средстава је определјен за *покриће постојећих уговора* који су већ закључени и који ће бити на снази током следеће године. Наиме, предвиђена су средства за реализацију обавеза по уговору о услуги одржавања стубова на мерним возилима број 1-02-4042-37/15-10 од 22.02.2016. године. Такође, планирана су и средства за реализацију обавеза по уговорима о одржавање, технички преглед и прање службених возила: одржавање службених возила марке Шкода, одржавање службених возила марке Шкода, услуге техничког прегледа возила и прања возила.

Планирана су и средства одржавање у гарантном року теренског возила марке NISSAN ради одржавања службених возила је неопходна ради омогућавања безбедног и редовног коришћења службених возила.

Позиција Рачунарска опрема је планирана на знатно већем нивоу у односу на реализацију 2015. године. На њој су предвиђења средства за покриће *постојећих уговора* и то: уговора број о одржавању рачунара ван гаранције број 1-02-4042-13/14-23 од 08.07.2014. године, уговора број 1-02-4042-13/14-19 од 08.07.2014. године о одржавању штампача ван гаранције, уговора број 1-02-4042-13/13-17 о одржавању система за складиштење података, уговор о одржавању рачунара ван гаранције број 1-02-4042-33/15-19 од 07.12.2015. године, Уговор о одржавању штампача, скенера, мултифункционалних уређаја и фотокопир апарат-ван гаранције 1-02-4042-33/15-20 од 13.12.2015. године, уговор о набавци, испоруци, смештају и одржавању система за контролу квалитета широкопојасних система 1-02-4042-13/15-23 од 14.09.2016. године. 2017. години планирана су и средства за набавку везану слуга одржавања система за

складиштење података за 3 године. Набавка је неопходна због потребе за одржавањем и продужењем гаранције система за складиштење података као кључне хардверске компоненте. Имајући у виду да систем складиши чува све оперативне и резервне копије докумената и база података, потребно је продужити одржавање и гаранцију како би надаље била обезбеђена висока доступност. Услуга одржавања рачунара ван гаранције за 3 године је планирана због потребе за одржавањем и продужењем гаранције система за складиштење података као кључне хардверске компоненете. Имајући у виду да систем складиши чува све оперативне и резервне копије докумената и база података потребно је продужити одржавање и гаранцију како би надаље била обезбеђена висока доступност. Услуга одржавања штампача и скенера ван гаранције штампача је неопходна због потребе за одржавањем рачунара којима је истекла гаранција а који су и даље употребљиви за рад. Затим, одржавање документ менаџмент система у две наредне године је планирано за потребе одржавања и софтверску подршку ДМС систему за управљање документима РАТЕЛ-а. Одржавање система ЦБПБ (мобилна и фиксна) за 3 године, набавка је неопходна због потребе одржавања хардверске и софтверске платформе система Централне базе пренетих бројева у фиксној и мобилној телефонији. Модификација Централне базе пренетих бројева је неопходна из разлога усаглашавања рада Централне базе пренетих бројева са новом регулативом и потребама оператора. Како је у току израда новог Правилника о преносивости броја у јавним мобилним телекомуникационим мрежама потребно је обезбедити средства за модификацију Централне базе пренетих бројева.

Позиција **Опрема за домаћинство и угоститељство** обухвата средства потребна за реализацију уговора број 1-02-4048-4/16-4 од 04.04.2016. године за услуге редовног, интервентног сервисирања, као и генералног ремонта и поправки апаратца за кафу. У 2017. години планирана је и набавка услуге *одржавање и поправка клима уређаја* ради очувања функционалности уређаја. Процењена вредност набавке је утврђена на основу искуства из претходне године узимајући у обзир старост уређаја.

Позиција **Текуће поправке и одржавање мерних и контролних инструмената** је планирана у складу са већ закљученим уговорима и у складу са Планом набавки. У питању су средства за реализацију обавезе по уговору број 1-02-4042-29/15-17 од 22.12.2015. године за текуће поправке и одржавање контролно-мерне опреме произвођача „Tektronix“, "Advantest" и "Rohde&Schwarz“, као и 1-02-4042-29/15-18 од 25.12.2015. одржавање мерне опреме произвођача Agilent, HP и Narda. Услуга инсталације даљински управљаних станица. Сервисирање мерне опреме. Мерну опрему за мерење ЕМ спектра потребно је редовно сервисирати а у случају квара поправити код овлашћеног сервисера. Набавке ће бити покретане по партијама а у складу са типом опреме коју поседујемо. Процена вредности је вршена на основу досадашње праксе. Набавка услуге еталонирања мерне опреме, је потребна јер је

РАТЕЛ у обавези да приликом вршења послова из својих надлежности има калибрисану мерну опрему. Процењена вредност набавке је одређена на основу уговора из претходних година.

Средства на позицији **Текуће поправке и одржавање опреме за јавну безбедност** планирана су за реализацију постојећих уговора и то: Уговор о пружању услуге одржавања громобранске инсталације, система за дојаву пожара и електроинсталација број 1-02-4047-15/16-34 од 18.08.2016. године, ако и услуге провере исправности и одржавања громобранске инсталације по уговору 1-02-4047-15/16-35 од 18.08.2016. године, и слуга демонтаже и складиштења радио активних јављача за дојаву о избијању пожара у КМЦ у Добановцима. Процењена вредност набавке је утврђена на основу увида у ценовнике објављене на Интернету које нуде ову врсту услуге. Планирана су и средства за набавку Услуге провере исправности и одржавања громобранске инсталације, провере исправности и одржавања система за дојаву о избијању пожара и провере исправности електроинсталација и електричне инсталације за централно грејање у КМЦ Добановци и КМЦ Ниш

5.12. Трошкови материјала

Трошкови материјала у 2017. години пројектовани су у износу **30.640.800 динара**. Ови трошкови планирани су у складу са Планом набавки, и односе се на: трошкове набавке канцеларијског материјала; возног парка (трошкове горива и мазива за аутомобиле); набавке стручне литературе за редовне потребе запослених; материјала за посебне намене.

Табела 20. Упоредни преглед планираних и реализованих трошкова материјала

Трошкови материјала	Реализација 2016.	План 2017.	Коеф 2017/16
Канцеларијски материјал	1.756.450	2.040.000	1.16
Расходи за радну униформу		1.008.000	
ХТЗ опреме		84.000	
Стручна литература за редовне потребе запослених	6.253.090	10.596.800	1,69
Бензин	0	3.300.000	
Дизел гориво		180.000	
Остали материјал за превозна средства	118.064	426.000	3.61
Хемијска средства за чишћење	50.635		
Остали материјал за одржавање хигијене		120.000	
Потрошни материјал	2.070.269	8.308.000	4.01
Алат и инвентар	217.192	4.290.000	19,75
Со за путеве		120.000	
Остали материјал за посебне намене		168.000	
Укупно:	10.465.700	30.640.800	2,55

Трошкови канцеларијског материјала су планирани према потребама организационих јединица РАТЕЛа, за извршавање редовних послова дефинисаних Законом о електронским комуникацијама. Процењена вредност набавке је дата према ценама из Уговора чија реализација је у току, а за материјал који није уговорен процењена вредност је дата прегледом ценовника са интернет сајтова понуђача канцеларијског материјала. За утврђивање потребних количина коришћени су подаци о просечној годишњој потрошњи канцеларијског материјала, стања залиха и повећања броја запослених.

На позицији **Расходи за радну униформу** планирана у средства за набавку заштитне опрема у складу са Актом о процени ризика на радном месту. За потребе запослених у КМЦ Ниш Добановци који обављају радне задатке на терену потребна је топла, удобна и водонепропусна одећа и обућа као и прибор за теренски рад по киши и снегу.

На позицији **ХТЗ опрема** планирана је набавка **заштитне рукавице за гашење пожара и заштитне наочари**. Набавка заштитне опреме у складу са Актом о процени ризика на радном месту и радне униформе и радне и заштитне рукавице, неопходно је набавити у складу са Актом о процени ризика на радном месту и радној околини у РАТЕЛ-у и то како је наведено у поглављу 6.8 Акта. Процењена вредност набавке је утврђена на основу потрошње у ранијим годинама. Извршено је поређење са ценовницима објављеним на Интернету.

Трошкови стручне литературе за редовне потребе запослених су планирани према плану набавке стручних часописа и прописа који су релевантни за област телекомуникација и делатности везаних за рад свих организационих јединица али и обавеза по раније закљученим уговорима за тзв. базе знања из области регулације и годишње чланарине међународним организацијама, а које по својој суштинској природи треба да буду определене на овој рачуноводственој позицији. С обзиром на обухват постојећег прописаног Контног оквира за буџетско рачуноводство и овакве врсте трошкова треба да буду предвиђене управо на позицији Стручна литература. Наиме, средства на позицији Стручна литература за редовне потребе запослених се односе на набавку: стандарда, ITU и CEPT публикација, електронске правне базе прописа, службених мишљења и судске праксе, стручне часописе, Службени гласник РС и коментаре прописа. Средства на позицији Стручна литература за образовање запослених су предвиђена за плаћања по основу раније закључених уговора (IRG, ETSI), а чија ће реализација уследити у наредном периоду. Ради се о стручној литератури која се набавља по потреби, а која је неопходна за потребе образовања запослених и стицања нових знања неопходна за спровођење Закона. Поред тога, предложена су и средства за набавку **Стандарда** – техничких публикација неопходних у свакодневном раду Агенције. Планирана су и средства за покретање набавке издања Службени гласник Републике Србије и стручних часописа и електронске

правне базе прописа, мишљења и судске праксе, јер је неопходна за обављање редовних послова запослених. Процена вредности је урађена на основу утрошених средстава у претходној години и на основу увида у ценовнике на Интернету. Планирана су и средства за електронске базе међународне регулаторне праксе, анализа и упоредних података. Набавка је потребна за прибављање приступа електронским базама података у којима се налазе прегледи и ажурни подаци vezani за регулаторне активности и тржиште електронских комуникација у европским земљама, а што је неопходно за обављање редовних послова запослених, спровођење анализа, израде компаративних приступа, прегледа различитих модела, пракси и искустава у другим земљама, као и информисање о стању на тржиштима електронских комуникација других земаља.

На позицији **Бензин и Дизел гориво** су планирана средства за набавку горива које је неопходно за коришћење мерних возила а ради вршења контроле спектра на територији Србије.

На позицији **Остали материјал за превозна средства** планирана су средства за уређаји за екстерно стартовање. Набавка је неопходна за опремање теренских и теретних мерних возила као и пуњење екстерних батерија за мерне инструменте. Предвиђена је набавка 2 комплета уређаја за 2 КМЦ-а и један комплет за остала возила у Агенцији. Планиран је и набавка летњих и зимских гуме за моторна путничка и теретна возила ради омогућавања безбедног и законитог коришћења службених возила и замене дотрајалих гума на возилима. Процењена вредност набавке је утврђена на основу претраге Интерент сајтова и ценовник аизложених на њима.

Позиција **Хемијска средства за чишћење и Остали материјал за одржавање хигијене** планирана су средства за набавку *производа кућне хемије* за редовно одржавање хигијене. Процењена вредност набавке је утврђена на основу неопходних количина за употребу у току године дана и увида у ценовнике малопродајних објеката робе широке потрошње.

На позицији **Потрошни материјал** предвиђена су средства за реализацију уговора *о испоруци тонера* за штампаче број 1-02-4042-6/16-17 од 10.06.2016. године који истиче у току 2017. године, па су планирана и средства за спровођење набавке у 2017. години. Набавка је неопходна за извршавање редовних послова Агенције дефинисаних Законом о електронским комуникацијама. Процењена вредност набавке је дата према ценама из Уговора чија реализација је у току, просечне годишњој потрошње, стања залиха и повећања броја запослених. Планирана су и средства за набавку **венецијанери за прозоре са монтажом**. Набавка је потребна да би се запослени заштитили од сунчевог светла у преосталим просторијама КМЦ Добановци чији прозори немају заштиту. Процењена вредност је утврђена на основу цена извршене уградње венецијанера у објекат КМЦ Добановци.

Позиција Алат и инвентар планирана су средства за набавку *сета ситног алата, сечице, кљешта, одвртке и сл.* ради комплетирања и обнове постојећег алата, *уређаја за непрекидно напајање* због честих нестанака струје који резултирају губитком података, неопходне ради замене делова УПС-а по препоруци производа, *мерног прибора, мерних каблова, адаптера, конектора и опрема за антенске инсталације (RF свичеви, претпојачавачи, хибриди и селсини за антенски ротатор)* као и других компоненти што је неопходно за потребе текућег одржавања, инсталације нове опреме у КМЦ (Добановци и Ниш) и у возилима, формирање различитих мерних конфигурација, као и за монтажу мерне опреме на привременим мерним локацијама. Поред наведеног, планиран су и средства за комплете опреме и прибора за теренски рад који се користи при техничким прегледима, истраживању сметњи итд. ГПС ручни, двоглед са компасом, дигитални фотоапарат, пуњач и пуњиве батерије, ласерски даљиномер, батеријска лампа, торба за смештај опреме.

На позицији Со за путеве планирана је набавка индустриска соли сходно законским одредбама обавезни смо да приступ објекту КМЦ Добановци и Ниш.

5.13. Пратећи трошкови задуживања

Трошкови камата и пратећих задуживања у 2017. години пројектовани су у износу од **300.000** динара, и односе се на негативне курсне разлике као и на затезне камате по основу кашњења. Средства су планирана у складу са реализацијом у 2016. години.

Табела 21.

Упоредни преглед планираних и реализованих пратећих трошкова задуживања

Рб	Пратећи трошкови задуживања	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Негативне курсне разлике	250.000	250.000	1,00
2	Казне за кашњење	50.000	50.000	1,00
	Укупно	300.000	300.000	1,00

5.14. Остале дотације и трансфери

Остале дотације и трансфери у 2017. години су пројектовани у износу од **1.400.000** динара

Ступањем на снагу Правилника о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе („Сл. гласник РС“, број 33/2010), а у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009), настала је обавеза плаћања дотација по предметном закону по

основу учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом. Примена наведеног закона и Правилника захтева планирање неопходних средстава за ову намене, која се утврђују у складу са бројем запослених у РАТЕЛ-у и објављеним подацима просечном зарадом у Републици Србији.

Табела 22. Упоредни преглед планираних и реализованих осталих дотација и трансфера

Рб	Трошкови осталих дотација и трансфера	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/17
1	Остале текуће донације, дотације, трансфери	1.200.000	1.400.000	1,17
2	Остале текуће дотације по закону	22.000.000		
	Укупно	23.200.000	1.400.000	0,06

У складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС, број, 116/14) утврђен износ за уплату средстава вршиће се на уплатни рачун буџета Републике Србије 840-745113843-23 повлачењем са средстава резерви на позицију расхода - Остале текуће дотације по закону. Издавање се врши са позиције конта средстава резерви.

5.15. Порези, обавезне таксе, казне и пенали

Трошкови пореза, обавезних такси, казни и пенала у 2017. години пројектовани су у износу од **9.476.000** динара и укључују регистрацију возила, судске таксе за покренуте извршне поступке принудне наплате и разне републичке таксе.

Табела 23. Упоредни преглед планираних и реализованих пореза, обавезних такси, казни и пенала

Рб	Трошкови пореза, обавезних такси, казни и пенала	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2016/15
1	Регистрација возила	1.000.000	1.000.000	1,00
2	Републичке таксе	700.000	900.000	1,29
3	Таксе	0	3.576.000	
4	Судске таксе	3.500.000	3.900.000	0,86
5	Републичке казне	25.000	50.000	2,00
6	Општинске казне	25.000	50.000	2,00
	Укупно:	5.250.000	9.476.000	1.80

Значајно повећање расхода је последица примене Закона о обезбеђењу и извршењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015). Овим законом уређује се поступак у коме судови и јавни извршитељи принудно намирују потраживања извршних поверилаца заснована на извршним и веродостојним исправама (извршни поступак), поступак обезбеђења потраживања и положај јавних извршитеља. Због великог броја издатих решења који се намирују извршним поступком планирана су значајно већа средства.

5.16. Новчане казне и пенали

Новчане казне и пенали у 2017. години пројектовани су у износу од **113.544.879** динара за новчане казне и пенале по решењу судова.

Табела 24.

Упоредни преглед планираних и реализованих новчаних казни и пенала

Рб	Трошкови новчаних казни и пенала	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2016/15
1	Новчане казне и пенали по решењу судова	3.000.000	113.544.879	37.85
	Укупно	3.000.000	113.544.879	37.85

Као важну ставку Финансијског плана за 2017. годину треба истаћи и значајно повећање средстава на позицији новчаних казни и пенала по пресудама и решењима судова. Наиме СОС канал је тужио RATEЛ и PEM (некадашњи РРА) за накнаду штете. Тренутно се води поступак по жалби на првостепену пресуду у поновљеном поступку пред Привредним апелационим судом. Решењем Привредног апелационог суда у Београду, Пж.бр.8100/2013 укинута је пресуда Привредног суда у Београду, П.бр.679/2010 од 02.07.2013. године и предмет је враћен на поновно суђење. Привредни суд је 01.06.2016. године у поновном поступку донео нову првостепену пресуду којом се налаже RATEЛ-у и PEM-у да солидарно исплате накнаду СОС каналу у износу од 110.544.878,96 динара. RATEЛ и PEM су уложили жалбе Привредном апелационом суду, те се сада чека поновно разматрање предмета од стране више судске инстанце, тј. другостепеног суда. У случају да другостепени суд потврди пресуду, током 2017. године RATEЛ би био у обавези плаћања значајних средстава које мора унапред да планира, и ова позиција је исказана у Плану, али само из разлога опрезности, јер RATEЛ очекује да другостепени суд пресуди да су у овом случају у потпуности поштоване законске норме које су тада биле на снази.

6. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ИЗДВАЈАЊА СРЕДСТАВА РЕЗЕРВЕ

Имајући у виду одредбе члана 25. Закона, Планом је предвиђено издвајање одређених средстава на име резерви које треба да омогуће покриће различитих издатака и сервисирање обавеза чији настанак неће бити инициран само активностима РАТЕЛ-а. Како се ради о неконтролабилним факторима и издацима, који према нашој процени у наредној години могу у значајној мери да оптерете приходе РАТЕЛ-а, планирана је резерва од 200 милиона динара.

Издвајање средстава на овој позицији је намењено покрићу евентуалних повраћаја по коначном обрачуниу накнада, плаћања обавеза по основу покренутих, а нереализованих набавки у 2016. години или закључених уговора у претходним годинама чије се делимично извршење очекује у наредној години, повећање судских трошкова изнад планираног нивоа. Такође, из средстава резерви ће се покривати трошкови настали за евентуалне изгубљене спорове покренуте против РАТЕЛ-а. У складу са Законом о јавним набавкама на резервама су планирана средства у износу од 10% вредности набавки. Поред тога, средства резерве су планирана и за покриће обавеза које могу произести из донетих позитивних правних прописа, као и за друге непредвиђене издатке.

Доношењем Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС, број, 116/14) утврђен износ за уплату средстава вршиће се на уплатни рачун буџета Републике Србије 840-745113843-23 повлачењем средстава на позицију расхода.

Трошење средстава са ове позиције одвијаће се према посебним одлукама УО и у складу са одлуком о њиховој намени, средства ће се евидентирати на одговарајућим позицијама расхода, одлуком директора РАТЕЛ-а.

Уколико до реализације истих не дође или уколико се не искористи укупно предвиђени износ, разлика ће на крају 2017. године бити прикључена вишку прихода над расходима, који ће РАТЕЛ уплатити у буџет Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине, као што је то било и до сада.

7. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОЈЕКЦИЈА ИЗДАТАКА ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

7.1. Зграде и грађевински објекти

Планирана средства на позицији Зграде и грађевински објекти износе **92.434.104** динара Пројектовани износ утврђен је на основу Плана набавки.

Табела 25.

Упоредни преглед планираних и реализованих издатака за зграде и грађевинске објекте

Зграде и грађевински објекти	Реализација 2016.	План 2017	Коef 2017/16
Изградња осталих објеката		91.234.104	
Капитално одржавање зграде и пословног простора	2.200.000	1.200.000	0,55
Укупно	2.200.000	92.434.104	42,2

РАТЕЛ-ов план развоја има за циљ изграду и пуштање у оперативни рад система мреже станица за мониторинг РФ спектра и сензора за мерење нејонизујућег зрачења. Систем ће се састојати од 3 КМЦ (контролно мерна центра), 20 аутономних даљински управљаних РФ пријемних станица, 40 сензора за мерење нејонизујућег зрачења (I фаза изградње закључно са крајем 2018. године) и нових 5 сензора за мониторинг РФ спектра (уз 6 постојећих). За 2 КМЦ Војводина и Београд потребно је обезбедити и изградити комплетно нове објекте са пратећом опремом. За 20 локација даљински управљаних РФ станица неопходно је обезбедити и изградити локације са стубовима. Локације су планиране у руралним срединама, ван домета штетног утицаја других извора ЕМ и РФ сметњи. За 40 сензора за мерење нејонизујућег зрачења и 5 сензора за мониторинг РФ спектра неопходно је обезбедити и изградити локације у урбаним срединама (градовима) на већ постојећим објектима. Све локације морају да буду изграђене у складу са Законом о планирању и изградњи и важећим прописима који регулишу предметну материју.

У 2017. години РАТЕЛ планира спровођење плана развоја кроз реализацију изградње мреже станица за мониторисање РФ спектра, сензора за мерење нејонизујућег зрачења. Планирани су радови на изградњи локације и припреми простора са испоруком, транспортом и монтажом пратеће инфраструктурне и остале опреме у циљу обезбеђења, услова за монтажу и

прикључење опреме за мониторинг. Планира се санација постојећих локација/објеката. Планирана су и средства за аквизицију локација, израду техничке документације и прибављање неопходних дозвола и сагласности за градњу локација, затим, средства за извођење радова на инсталацији опреме за мониторисање спектра и санацију постојећих локација/објеката. Као и средства за плаћања разних такси за прибављање одобрења, сагласности, решења, дозвола итд.

У 2017. години планирана су средства за поправке односно реконструкцију крова и кровне конструкције, тоалета и канализационе мреже у оквиру објекта КМЦ Ниш. Набавка је неопходна ради оправке постојећих кварова на дотрајалим и неусловним тоалетима и канализационој мрежи у КМЦ Нишу. Процењена вредност набавке је утврђена на основу ценовника објављених на Интернету.

7.2. машине и опрема

Планирана средства за набавку машина и опреме у 2017. години износе **125.446.640** динара и мања је у односу на процењену реализације за 2016. године.

Табела 26.

Упоредни преглед планираних и реализованих издатака за машине и опрему

Машина и опрема	Реализација 2016.	План 2017	Коef 2017/16
Комбији	9.203.328	0	0
Теренска возила	97.974.805	4.740.000	0,05
Намештај	0	588.000	
Рачунарска опрема	9.453.226	11.880.000	1,26
Штампачи	484.092	864.000	1,78
Мреже	0	1.320.000	
Телефонске централе	0	252.000	
Телефони	67.200	0	0
Електронска опрема	193.502	3.120.000	16.12
Опрема за домаћинство	0	1.086.000	
Мерни и контролни инструменти	23.831.352	101.596.640	4.26
Укупно	141.207.505	125.446.640	0,89

На позицији **Теренска возила** планирана су средства за набавку теренског возила у циљу формирања различитих конфигурација мрнне опреме при истраживању сметњи и систематском претраживању спектра на привременим мерним локацијама. Процењена вредност набавке је утврђена на основу цена објављених на Интернету.

На позицији **Намештај** планирана је набавка је канцелариског намештаја због замене постојећег канцеларијског намештаја у КМЦ Добановци и Ниш који је за расход.

Позиција **Рачунарска опрема** обухвата средства за реализацију набавке рачунара која је у току, а неизвесно је да ли ће до испоруке доћи крајем 2016. године или почетком 2017. године. Такође, имајући у виду потребе запослених, повећање броја запослених, и дотрајалост постојећих рачунара, које због честих кварова и дугог оперативног рада (7 година) није више исплативо сервисирати планирана је и **набавка рачунара и скенера**. Такође, набавком су предвиђене и замене рачунара који функционишу под оперативним системом Windows XP за који произвођач не пружа подршка. Набавка VDSL2 модула је неопходна из разлога што Агенција поседује портабл мерац параметара xDSL мреже JDSU HST-3000 са модулом ADSL2+, а како водећи оператори на тржишту од 2013. године нуде услугу интернета засноване на VDSL2 технологији, потребно је набавити VDSL2 модул за уређај JDSU HST-3000. Процењена вредност набавке је утврђена на основу претраге Интерент сајтова производијача опреме.

На позицији **Штампачи** планиран су средства за реализацију набавке рачунара која је у току, а неизвесно је да ли ће до реализације доћи крајем 2016. године или почетком 2017. године.

На позицији **Мреже** планирана је набавка обезбеђења преносних капацитета за повезивање локација на којима се налази мерна опрема за надгледање РФ спектра. Све локације са мерном опремом за надгледање РФ спектра и мерења нејонизујућег зрачења и видео надзором, треба да буду међусобно повезане ради преноса података до КМЦ. Процењена вредност набавке је утврђена на основу претраге.

Позиција **Телефонске централе са припадајућом инсталацијама и апаратима** планирана је **набавка** додатног модула за кућну аутоматску телефонску централу са услугом уградње и програмирања централе у КМЦ Добановци. Процењена вредност је утврђена на основу података пронађених посредством интернета.

На позицији **Електронска опрема** планирана су средства за покренуту набавку комуникационе опреме и опрема за обезбеђење и видео надзор у КМЦ.

Опрема за домаћинство обухвата средства за набавку електричног апарати и клима уређаји за сервер салу.

На позицији **Мерни и контролни инструменти** планирана су средства за набавку мерних инструмената за набавке чије се покретање очекује до краја 2016. године и то: Векторски анализатор мреже, тест сет за дигиталне и аналогне мобилне радио системе, Портабл мерни уређаји за мерење квалитета сервиса са подршком за RFC2544, ITU-T Y.1564, RFC6349, Филтер пропусника опсега од 1,5 до 3 GHz, VDSL2 модул за уређај JDSU HST-3000, Систем за мерење електромагнетног зрачења, Мерна, логпериодична антена, мерене антене за WiFi, DVB-T2, GSM, UMTS, LTE опсеге, портабл мерац поља са и могућношћу приказа слике ТВ сигнала и подршком за DVB-T2 и DVB-C. Поред наведеног, планиран су и средства за набавке чије се спровођење очекује у 2017. години. Планирана је набавка **Мерног прибора** у циљу формирања различитих конфигурација мерне опреме при истраживању сметњи и систематском претраживању спектра на привременим мерним локацијама. Процењена вредност набавке је утврђена на основу цена објављених на Интернету.

Кроз набавку опреме за мерење параметара квалитета сервиса мобилне телефоније са приказом резултата мерења унапредиће се постојећа мерна возила. Ова набавка обухвата потребну обуку запослених. Планирана су средства за **мерну и лабораторијску опрему и антенске системе**: лабораторијски анализатор спектра са проширењем радног фреквенцијског опсега за мерење у V и E банду и преносни анализатор спектра са за мерење у E банду. Ова набавка има за циљ проширење фреквенцијског опсега у коме се обавља мониторинг РФ спектра, са посебним акцентом на мерења у подопсезима који се користе за фиксне везе по режиму општег овлашћења. РАТЕЛ за сада не располаже опремом за мерење у овом фреквенцијском опсегу и не може да реагује на пријаву сметњи. Набавком генератора РФ сигнала обезбедиће се услови за обављање интерног еталонирања и проверу исправности мерне опреме у КМЦ Ниш као и елементи антенских система и унапређење софтвера за аутоматизацију унапређења перформанси антенских система и обезбеђења услова за аутоматизацију мерних процедура у КМЦ Добановци и КМЦ Ниш.

7.3. Остале некретнине и опрема

Планирани издаци за **Остале некретнине и опрему** у 2017. години износе **456.000** динара.

Табела 27.

Упоредни преглед планираних изадатака за остале некретнине и опрему

Остале некретнине и опрема	Реализација 2016.	План 2017.	Коef 2017/16
Остале некретнине и опрема		456.000	
Укупно:		456.000	

Позиција **Остале некретнине и опрема** обухвата средства за реализацију набавке рељефне карте. Планирана је и набавка **машина за прање возила** топлом водом под високим притиском са додатном опремом јер због свакодневних контрола РФ спектра екипе су стално на терену, како на асфалту тако и по земљаним путевима, а услед густог распореда терена није увек могуће отићи у периодицу. Машине су планиране за КМЦ Добановци и КМЦ Ниш за приручно прање мерних возила.

7.4. Нематеријална имовина

Планирана средства на позицији нематеријалне имовине за 2017. годину износе **145.454.000** динара.

Табела 28.

Упоредни преглед планираних и реализованих набавки нематеријалне имовине

P 6	Нематеријална имовина	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коef 2017/16
1	Компјутерски софтвер	60.910.607	105.284.000	1,73
2	Право коришћења имовине у туђем власништву		40.170.000	
	Укупно	60.910.607	145.454.000	2,39

Позиција **Компјутерски софтвер** планирана су средства за реализацију већ закључених уговор за које се плаћања врше у 2017. години као и нове набавке . С тим у вези планирана су средства за реализацију уговора о пружању услуге одржавања финансијског софтвера "Саветник" број 1-02-4044-1/15-15 од 13.03.2015. године, уговор о испоруци софтвера продужење подршке АТДИ софтвера за три године број 1-02-4042-10/15-41 од 29.06.2015. године, Уговор о испоруци софтвера - продужење подршке софтвера ЕМЦ софтвера: ЕМЦ системски софтвер, ЕМС

DOCUMENTUM, EMC NETWORKER, за три године број 1-02-4042-10/15-38 од 25.06.2015. године, Уговор о испоруци софтвера - продужење подршке софтвера СНЕКPOINT, за три године број 1-02-4042-10/15-39 од 29.06.2015. године, Уговор о испоруци софтвера продужење подршке софтвера ЕСЕТ НОД 32 антивирус, Уговор о одржавању система централне базе пренетих бројева број 1-02-4042-16/15-14 од 04.08.2016. године, Уговор о продужењу подршке софтвера анализато Tripleplay па квалитета сервиса, Уговор о продужењу подршке софтвера RedHat Enterprise Linux advanced platform за 3 године број 1-02-4042-36/15-10 од 06.01.2016. године. Планирана су и средства за Надоградња EMC Documentuma и имплементација додатних електронских услуга, Одржавање базе дозвола, за 3 године, Израда интернет презентације Агенције, са одржавањем за 3 године, Софтвер за рачуноводство. Планирана су и средства за нове набавке **GDi Atlas демографски растер - попис 2011** најновије базе података по последњем попису становиштва РС из 2011. године у формату погодном за рад у ATDI SW. Потребна је набавка **израде и одржавања интернет презентације и система за пријаву инцидената** због потребе за потпуном аутоматизацијом процеса наплата накнада у РАТЕЛ-у. Платформа ће обезбедити алгоритме за обрачун накнада, комплетну обраду података о приходима, интеграцију са осталим софтверским системима РАТЕЛ-ае како би се омогућило ефикасно и аутоматизовано праћење процеса (ДМС, финансијски софтвер, итд.) и спољним системима (АПР, итд.). Планирана су и средства за **набавку израда и одржавање система за управљање наплатама и интеграцију са осталим сервисима**. Планирана су и средства за **софтвер за прикупљање у базу и презентацију резултата рада мреже сензора нејонизујућег зрачења SW** за подршку рада мреже сензора нејонизујућег зрачења. Предвиђена су и средства за **модификације система за контролу квалитета широкопојасних система** из разлога усаглашавања рада Централне базе пренетих бројева са новом регулативом и потребама оператора. Како је у току израда новог Правилника о преносивости броја у јавним мобилним телекомуникационим мрежама потребно је обезбедити средства за модификацију Централне базе пренетих бројева. Потребно је спровести и набавку **мерење, анализа и објављивање параметара квалитета мрежа мобилних оператора са израдом WEB портала** ради поређења квалитета мрежа оператора мобилне телефоније. Израда WEB портала за објављивање резултата. Обука запослених за будуће самостално обављање посла. Неопходно је и набавка **лиценца за скенирање докумената и продужење подршке софтвера**. Набавка лиценце за скенирање докумената је неопходна због потребе за додатном лиценцом за скенирање докумената и унос документације у ДМС систем РАТЕЛ-а. Услед повећаног обима документације коју је потребно уносити у систем неопходно је активирати додатни скенер за чије коришћење је потребна лиценца. Потребан је и набавка **софтвер за рачуноводство**. Наиме, државна ревизорска институција у свом Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања РАТЕЛ-а за 2015.годину, број 400-1186/2016-07/9, препоручила је Агенцији да своје пословне књиге за 2016.годину и на даље врши у складу са Законом о рачуноводству, Правилником о садржини и форми образца финансијских извештаја за

привредна друштва. Планирана су и средства за Услуга за потребе контроле ТК услуга и мрежа оператора - Телеком Србија сервиси, Телено, Вип, Орион, МВНО, СББ, Пинк, Воип, ОТТ.

РАТЕЛ је од Војске Србије купио право коришћења објекта у коме је смештен КМЦ Ниш. Објекат је јавна својина Републике Србије уписана у пословним књигама РАТЕЛ-а. Планом се предвиђа комплетна санација КМЦ Ниш, спољно уређење (водовод, канализација, окућница, одвод атмосферских падавина и стајаће воде, приступни пут и стазе, паркинг, настрезнице, резервоар за воду са објектом резервоара, расвета и друго), инсталација свих техничких система (грађање, видео надзор итд), Адапација купатила, унутрашње електоро-енергетске и телекомуникационе инсталације. Изградња телекомуникационог стуба и осталих инфраструктурних елемената (контејнер са пратећом опремом, напајање, батеријски back-up, прикључна места, ограда итд).

7.5. Куповина земљишта

Планирана средства на позицији Куповина земљишта за потребе изградње за 2017. годину износе **6.240.000** динара.

Табела 29.

Упоредни преглед планираних и реализованих набавки нематеријалне имовине

Рб	Куповина земљишта за потребе изградње	Реализација у 2016.	Планирано у 2017.	Коеф 2017/16
1	Куповина земљишта за потребе изградње	0	6.240.000	
	Укупно	0	6.240.000	

Планирана је куповина земље за потребе изградње локација за постављање антенских стубова са припадајућом опремом и зависним трошковима као рационалнија варијанта у односу на дугогодишњи закуп локација. Неке локације неће бити могуће купити већ ће морати бити изнајмљене на вишегодишњи закуп. Процена вредности је вршена у складу са информацијама за вредност пољопривредног земљишта.

8. РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРИХОДА, РАСХОДА И РЕЗУЛТАТА

На основу свега претходно изнетог, збирни преглед планираних прихода, расхода и резултата пословања RATEЛ-а у 2017. години приказан је у Табели 30.

Табела 30.

Планирани приходи, расходи, издаци и суфицит у 2017. години

ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ, РАСХОДИ И СУФИЦИТ		ИЗНОС
1.	План Прихода	1.732.912.691
2.	План Расхода са средствима резерве	1.494.884.318
3.	Процењена амортизација	120.000.000
4.	Укупни расходи са амортизацијом	1.614.884.318
5. (1-2-4)	Корговани суфицит	118.028.373

Планирано је да у 2017. години RATEЛ оствари суфицит од , односно кориговани суфицит од Напомињемо да RATEЛ представља непрофитну организацију, која врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација и поштанских услуга, подстицања конкуренције електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта електронских комуникација и поштанских услуга и заштите интереса корисника електронских комуникација и поштанских услуга. Извори прихода који су дефинисани Законом су средства која се троше искључиво на функционално спровођење Закона, Стратегија и других подзаконских аката из надлежности RATEЛ-а. С тим у вези, смањење прихода је последица доношења новог Закона и подзаконских аката са циљем смањења накнада, као и отежаних услова пословања чак и у области телекомуникација.

Остварени суфицит ће, сагласно члану 27. Закона о електронским комуникацијама, бити уплаћен на рачуне буџета Републике Србије и буџета Аутономне покрајине Војводине. што је RATEЛ и у претходним годинама чинио.

II ЗАКЉУЧАК

Финансијски план Регулаторн агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2017. годину може се окарактерисати као развојни, што је била значајна карактеристика и у претходним годинама рада. Одредбе Закона, подзаконских аката, стратегија, препорука Европске уније и других релевантних докумената, намећу обимне обавезе у циљу регулације сектора који је врло значајан за укупну привреду Републике Србије. За успешан развој овог сектора, неопходан је стабилан, професионалан и ефикасан рад РАТЕЛ-а. То није могуће без адекватних људских ресурса, који знањем и експертизом могу да одговоре на изазове који се јављају на веома динамичном тржишту телекомуникационих услуга. То није могуће ни без адекватне опреме којом је могуће пратити технолошки развој овог сектора, као ни без софтверске подршке којом би се вршиле анализе и доносили одговарајући закључци и одлуке.

Закон, који је у складу са новим регулаторним оквиром Европске уније из 2007. године, управо истиче значај регулаторног тела, које треба независно, стручно и транспаретно да доноси одговарајуће одлуке. Због тога овај План, између осталог, садржи и инвестиционе пројекте, у смислу набавке потребне опреме, софтвера, сарадње са другим институцијама и развој сопствених људских ресурса. Адекватно и добро образложено улагање у развој регулаторог тела доприноси развоју сектора на средњи и дуги рок, јер се на тај начин обезбеђује извесност у пословању, спречава се злоупотреба доминантног положаја неког од оператора, а са друге стране штити се интерес крајњег корисника. Позитивни резултати рада РАТЕЛ-а, после десет година пословања, у овој области су веома запажени. Изештаје о раду, РАТЕЛ је достављао Скупштини Републике Србије, која их је сваке године редовно усвајала. Овај модел омогућава стварно задовољење државних и националних интереса, у коме би сви били задовољни, и држава јер се привреда развија, и привредна друштва јер им се нуди смањен ризик за пословање, као и ниже накнаде, и крајњи корисник који добија могућност избора између више понуђача телекомуникационих услуга. На тај начин се свакако утиче на развој конкурентности у овом сектору, што је један од основних циљева рада РАТЕЛ-а.

Истичемо да RATEL поштује све законе Републике Србије укључујући и Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број, 116/14). RATEL ће и даље рационално приступати трошењу средстава.

